

פברואר 2011

פולארד

מחזה בשתי מערכות

מאת: מוטי לרנר

המחזה כתוב בהשראת אירועים שאכן התרחשו, אך כל התמונות
שבו וכל הנאמר בהן הוא פרי דמיונו של המחבר.

נוסח זה מבוסס על המחזה "פולארד" שהועלה בתיאטרון הקאמרי בתל אביב ב-1995
בבימויו של אילן רונן. המחבר מודה לשחקני התיאטרון הקאמרי על תרומתם לגיבושו של
המחזה. תודה מיוחדת לבמאי אילן רונן שהיה שותף לפיתוח המחזה מראשית כתיבתו.

רח' מסדה 5 רמת השרון 47290

טל. 5405295 פקס. 03-5491693

E-mail: motti_lerner@hotmail.com

רשימת הדמויות:

- ג'ונתן פולארד (32) - יהודי אמריקאי המשרת במודיעין של הצי.
 אן (27) - חברתו, ואחר כך אשתו.
 אל"מ סלע (40) - טייס קרב ישראלי הנמצא בחופשת לימודים בארה"ב.
 רפי איתן (60) - ראש הלשכה לקשרי מדע¹ במשרד ראש הממשלה.
 סם גולדסטין (60) - דודה של אן, ברוקר המתגורר בניו יורק.
 ג'וזף דג'נובה (45) - התובע במשפטו של פולארד.
 דמויות נוספות: - רופא, אחות, מלצרים, קציני ביטחון

המקום והזמן:

העלילה הראשית מתרחשת בשנים 1985-1987 בווינגטון, ניו יורק, פאריס ותל אביב. ראשיתה בהחלטתו של פולארד לרגל לטובת ישראל, וסופה כאשר הוא מְרַצָּה מאסר עולם בכלא בארה"ב. עלילת המסגרת מתרחשת בלילה אחד בשנת 1991 כאשר ג'ונתן פולארד שוהה בכלא בארה"ב ואן פולארד מאושפזת בבית חולים פסיכיאטרי בישראל.

הערה

סם גולדסטין משתמש מדי פעם במילים ביידיש. מילים אלה מופיעות באותיות נטויות. פירוש המילים הללו משתמע מן ההקשר.

מערכה ראשונה

תמונה 1

פולארד בתאו בבית הכלא. ברקע נשמע קול השופט במשפטו ובמשפטה של אשתו.

השופט: ג'ונתן ג'יי פולארד, הינך עומד לדין לאחר שהודית באשמת ריגול לטובת מדינה זרה. אן פולארד, הינך עומדת לדין לאחר שהודית באשמת החזקת מסמכים חסויים שלא ברשות. לאחר שקראתי את הודאותיכם, הנני גוזר עליך, ג'ונתן ג'יי פולארד, מאסר עולם. ועליך, אן פולארד, אני גוזר חמש שנות מאסר.

בי"ח פסיכיאטרי בישראל. לילה. נכנסת אן.

אן: הלו? יש כאן מישהו? (נכנסת אחות) כואבת לי הבטן. אני צריכה כדורים.
זאנטאק.

אחות: יש לך מרשם רופא?

אן: שלחו אותי מאיכילוב. אמרו שכאן יתנו לי.

אחות: יש לך הפנייה?

אן: את לא מאמינה לי?

אחות: אני צריכה לראות הפניה.

אן: הם לא אמרו שאני צריכה הפנייה. מה לעשות? לחזור לאיכילוב? אני אן

פולארד. אי אפשר לזרוק אותי ככה. את לא רואה שכואבת לי הבטן?

אחות: בסדר. תירגעי. אני אקרא לרופא. (יוצאת)

אן מתמוטטת מכאבים. האחות חוזרת, בעקבותיה רופא. הם מסייעים לה לקום.

משכיבים אותה על מיטה. תיקה עדיין בידיה.

רופא: (לאחות) תני לה עשרים מיליגרם ואליום.

אן: בשביל מה ואליום? אני רוצה זאנטאק. (האחות מזריקה לה את התרופה. היא

משתוללת) מה פתאום מיטה? אני לא צריכה אשפוז.

רופא: קחי ממנה התיק. (אן אוחזת בתיק בכוח)

אן: אל תיגע בי. עזוב אותי. (הם קושרים אותה)

סם: (לקהל) שמי סם. סם גולדסטין. אני דודה של אן פולארד. אחדים מכם ודאי אומרים עכשיו לעצמם שאין לה דוד. כאן יש לה. גם אם אני פרי דמיונו של המחזאי. ההצגה כולה היא פרי דמיונו של המחזאי. אלא שלפעמים דווקא הצגה מגלה במציאות, מה שהמציאות עצמה לא רוצה לגלות. לכן ניסו כל מיני פִּיגוּקֵן לסתום לנו את הפה. שטיק פה, שטיק שם. טלפונים. שיחות. פגישות חשאיות. (צוחק) אֵיךְ פִּיב זָאךְ אַיִס. אני מצפצף עליהם. יצאתי מבין הדפים המקומטים של המחזה, לא להרשיע ולא לְזַכּוֹת, אלא לעשות חשבון נפש. לא רק של אן וג'ונתן פולארד.

תמונה 2

מסעדה צרפתית בווינגטון. נכנסים אן וג'יי מלוויים במלצר.

מלצר: מדמואזל. מסייה. המעילים, בבקשה. (נוטל מהם) אפריטיף?

אן: אנחנו נזמין כשמר גולדסטין יגיע. (המלצר יוצא)

ג'יי: אני לא מבין איך נגררתי אחריו. אין לי מה להגיד לו.

אן: אני רוצה שתכיר אותו. זה הכל. תשתדל לא לנאום.

ג'יי: הוא בטח יחשוב שאנחנו רוצים ממנו משהו.

אן: לא נבקש שום דבר.

ג'יי: אני מרגיש כמו קבצן. לחכות לו. לחכות שהוא יזמין בשבילנו. להיות נחמד כדי שהוא ישלם.

נכנס סם.

סם: שלום, מיידלה.

אן: שלום סם. מה שלומך?

- סם: דרישת שלום מאימא שלך. דיברתי איתה בטלפון.
- אן: זה ג'יי שסיפרתי לך עליו.
- סם: נעים מאד.
- ג'יי: ג'ונתן ג'יי פולארד. (לוחץ את ידו)
- סם: פולארד מפוליאקוב? נו, א-ייד. (לאן) אימא שלך שאלה.
- אן: אחרי עשר שנים היא פתאום מתעניינת?
- ג'יי: (לאן) לא סיפרת לו שאני יהודי?
- אן: (לג'יי) מה זה משנה?
- סם: לאימא שלך זה משנה.
- אן: לה זה בטח לא משנה. הרי אבא שלי גוי.
- סם: נו, לכן הם גם התגרשו.
- אן: אני לא רוצה לדבר על זה עכשיו.
- ג'יי: אבל אני רוצה. אני לא מבין למה הסתרת את זה. (לסם) מה היא סיפרה? שאני סתם אמריקאי?
- אן: סיפרתי שאתה אדם מקסים.
- סם: היא אמרה שאתה עובד במודיעין של הצי. לכן לא חשבנו שאתה יהודי.
- אן: ושגם שקיבלת תעודת הצטיינות.
- ג'יי: (לסם) היא חושבת שזה כל כך טבעי להיות יהודי, עד שלא צריך לספר את זה.
- אן: מה רצית שאני אספר לו? שאני מתחתנת איתך בגלל שאתה יהודי? אתה יודע שזה לא כל כך חשוב בעיני. (לסם) זה לא כל כך חשוב גם בעיניו. מישהו במשרד אמר הבוקר משהו נגד ישראל, והוא נעלב.
- ג'יי: לא חשוב בעיני שאני יהודי? (לסם) בהבל פה היא ביטלה את כל הפרדוקסים של החיים שלי. אפילו את הסתירה הפשוטה בין ההיסטוריה שאני מזדהה איתה, לבין ההיסטוריה שאני חי אותה. בין המיעוט שאני שייך אליו, לבין הרוב שאני מחויב אליו. בין הערכים שאני מכבד, לבין הערכים שאני מקיים...
- אן: (קוטעת אותו) די, ג'יי. הבטחת.
- ג'יי: את התחלת לדבר על זה.
- אן: אני?! עד עכשיו לא הוצאתי מילה מהפה.

סם: רק רגע. אתם בטוחים שאתם רוצים להתחתן?

שניהם פורצים בצחוק. נכנס המלצר, מגיש אפריטיף ויוצא.

סם: לחיים! **(שותים)** תגיד לי, פוליאקוב...

ג'יי: פולארד.

סם: כמה אתה מרוויח שם במודיעין? שלושים? ארבעים אלף לשנה? כל שמנדריק
בוולסטריט מרוויח יותר. למה שלא תיתן לאיזה לגוי לעשות את זה? אצלי
תוכל...

ג'יי: **(קוטע אותו)** שאלה טובה. שאלה שמעסיקה אותי כבר הרבה זמן. אבל יש לי
תשובה. **(לאן)** לא אכפת לך לשמוע שוב. נכון? **(לסם)** בפרספקטיבה קיומית,
ברור שאדם לא יכול להסתפק רק בכסף. הוא זקוק לאיזושהי שייכות רעיונית
שתיתן עומק לזהות שלו.

אן: ג'יי...

ג'יי: **(לאן)** את האדם היחידי שאני מכיר שמתכחש להזדקקות הזאת.

אן: אני באמת לא זקוקה לשום דבר מלבדך. **(לסם)** הוא פשוט אוהב לדבר. זה מה
שנפלא בו.

סם: אני רואה.

ג'יי: אבל לידיעתך, דווקא ההזדקקות הזאת מוליכה אותנו אל לבירינט רגשי שאין
ממנו מוצא. דווקא ליהודים כמונו נפתחו פתאום כל כך הרבה אפשרויות. להיות
אמריקאים. להיות אנגלים. להיות צרפתים. ובשנים האחרונות אנחנו גם יכולים
להיות ישראלים. מה עושים?

סם: נו, שוין. אתה חי כאן. לא?

ג'יי: כן.

סם: ואם אתה חי כאן, אתה אמריקאי.

ג'יי: לא. בכלל לא.

אן: **(לסם)** אתה יודע שהתחלתי לעבוד במשרד ליחסי ציבור?

סם: יפה, מיידלה.

- אן: אנחנו ניגשים בקרוב למכרז של השגרירות הסינית...
- ג'יי: כן. אבל דווקא בגלל שאני חי כאן יש לי נקיפות מצפון. ייסורי כליות. תחושה ברורה שאני לא יכול להיות אמריקאי, כל עוד אני יכול להיות גם ישראלי. זוהי ממש טרגדיה.
- סם: לא שלי.
- ג'יי: גם שלך. הרשה לי לשאול אותך שאלה אישית, מר גולדסטין. אתה הרי יהודי, וכמו לכל יהודי יש לך ודאי יחס מיוחד...
- אן: די כבר! ביקשתי שתשלוט בפה שלך. אתה רוצה שהוא לא יבוא לחתונה?
- ג'יי: מה כבר אמרתי?
- סם: **(לאן)** דווקא נהניתי לשמוע אותו. הוא באמת אינטליגנטי, כמו שאמרת.
- ג'יי: את רואה שלא היית צריכה לכעוס?
- סם: אבל השאלה אם להיות ישראלי או אמריקאי, לבירינט שמבירינט, נראית לי קצת גורנישט. נערישקייט.
- ג'יי: בשום פנים ואופן, אדוני. לדעתי, השאלה הזאת היא...
- אן: די, ג'יי.
- ג'יי: **(לסם)** ואל תחשוב שאין לי תשובה. יום אחד אני אבוא אליך לניו יורק ו...
- אן: די, ג'יי.
- ג'יי: ואתפרץ למשרד שלך ותצטרך להמשיך ולהתווכח איתי. משום שאני דווקא מעריץ גדול של הישראלים. וככל שאני יודע יותר על הצבא שלהם, אני מעריץ אותם יותר. חיל האוויר שלהם, למשל, הוא תופעה אנתרופולוגית מדהימה...
- אן: סליחה. אני לא מרגישה טוב... **(קמה לצאת)**
- ג'יי: **(קם אחריה)** אן, אן... בבקשה. אני מצטער.. **(אך היא יוצאת. הוא חוזר למקומו)** לא ידעתי שהיא כל כך פגיעה היום. כנראה שבאמת איבדתי שליטה.
- סם: **(בכעס)** אתה לא יודע שאסור לה להתרגז? זה עושה לה בחילות. מאז שהיא ילדה. בני אדם לא מתחתנים כדי למרר זה לזה את החיים.
- ג'יי: אני מצטער. ישראל מוציאה אותי מדעתי לפעמים. **(סם שותק. ג'יי נבוך)** אני מבין שיש לך משרד בוולסטריט. **(סם שותק)** אתה משקיע בסחורות? בנדל"ן? נפט?

- סם: גם נפט.
- ג'יי: שוק הנפט נראה די טוב. אבל בזמן הקרוב יהיו בו זעזועים.
- סם: איפה קראת את זה? בוולסטריט ז'ורנל?
- ג'יי: העיראקים ממקשים את נתיבי הנפט של האיראנים. ראיתי הבוקר מסמך במשרד.
- סם: אני לא בטוח שמותר לי לשמוע ממך דברים כאלה.
- ג'יי: אני לא מספר לך משהו שלא תדע בעוד יומיים שלושה. לכל היותר בעוד שבוע, כאשר יתברר שיש מחסור בנפט.
- סם: זה מה שאתה חושב?
- ג'יי: זה מה שאני יודע.
- סם: תראה, ג'יי...
- ג'יי: אתה לא חייב להתייחס למה שאמרתי.
- סם: אתה מבין את המשמעות של הידיעה הזאת?
- ג'יי: ודאי.
- סם: מלצר! טלפון. (חוזרת אן) את מרגישה יותר טוב?
- אן: כן. תודה. (מתיישבת)
- סם: (לאן) אגב, חשוב שתדעי שאין לי מחלוקת איתו בעניין ישראל. אני תורם די הרבה למגבית. (לג'יי) רק אתמול נפגשתי עם קולונל מחיל האוויר שלהם בערב של הבונדס. (המלצר מגיש לו טלפון) אומרים שהוא פיקד על ההפצצה של הכור העיראקי לפני כמה שנים. אני בטוח שתשמח להכיר אותו. (בטלפון) דיויד, תתקשר לבורסה בטוקיו ו... (חשכה)

תמונה 3

סם: (לקהל) נדמה לי שכאן התחילה הקטסטרופה. כאן השחלתי את החוט למחט שתפרה לג'יי פולארד את חליפת האסירים שלו. ריבוינע של עוילם. מה זה היה? קלות דעת? עיוורון? עוד לא עיכלתי את הצפרדע שאכלתי במסעדה הצרפתית, והוא כבר קבע פגישה עם הקולונל. מה היה כל כך דחוף? השטעטל בערה?

חדר חקירות. דג'נובה חוקר את ג'יי.

דג'נובה: באותו יום עזבת את המשרד בארבע.
ג'יי: כן.
דג'נובה: מתי הוצאת את המסמכים מן הארכיון?
ג'יי: בצהריים.
דג'נובה: ואיפה הם היו עד שיצאת?
ג'יי: על השולחן שלי.
דג'נובה: אתה עבדת במחלקת מרכז אמריקה. אף אחד לא שאל בשביל מה אתה צריך מסמכים שעוסקים במזרח התיכון?
ג'יי: האירועים במזרח התיכון משפיעים גם על מרכז אמריקה.
דג'נובה: איך ידעת שהמסמכים האלה לא הועברו לידי הישראלים בצינורות הרשמיים?
(ג'יי שותק) איך ידעת? מישהו אמר לך?
ג'יי: המשרד היה קטן. שמעתי את הקולגות שלי מדברים.
דג'נובה: מדברים על מה?
ג'יי: על הוראות משרד ההגנה. מה להעביר לישראלים ומה לא להעביר להם.
דג'נובה: ולפי מה ששמעת ערכת רשימות של מסמכים?
ג'יי: לא ערכתי רשימות. למשרד ההגנה הייתה מדיניות. לא הייתי צריך להיות חכם גדול כדי להבין אותה. הם העלימו מהישראלים כל מידע שעלול היה לשכנע אותם לנקוט בפעולה צבאית: הנשק הגרעיני של לוב. הטילים שהאיראנים העבירו לחיזבאללה. המתקנים לפיתוח גז רעיל בעיראק...

דג'נובה: הישראלים תמיד רגישים לגז... (צוחק. ג'יי שותק) ועל דעת עצמך החלטת להעביר להם את החומר הזה?

ג'יי: היה הסכם לחילופי מידע מודיעיני בין ישראל לבינינו. הישראלים מילאו אותו בקפדנות. ראיתי את החומרים שלהם. חשבתי שגם אנחנו צריכים למלא אותו. דג'נובה: חשבת?

ג'יי: עבדתי במודיעין של הצי שלוש שנים. רוב הזמן שהייתי שם חשבתי. דג'נובה: התייעצת עם מישהו במשרד? שיתפת את הממונים עליך במחשבות האלה? (ג'יי שותק) פשוט לקחת את המסמכים, תחבת אותם בתיק שלך, ויצאת...

ברקע נשמעים קולות הכלא. אור על ג'יי הפונה אל אן הנמצאת בבית החולים.

ג'יי: (לאן) זה היה תיק קטן. תיק קטן מעור. הנחתי אותו על מושב המכונית לידי, כאילו היו בו שאריות ארוחת הצהריים. כשהגעתי לשער, נופפתי לשומר. הוא חיך. פתאום ראיתי את היד על ההגה רועדת. עצרתי. הרגשתי את הלב דופק. החלטתי לחזור. ולהחזיר את המסמכים לארכיון. הסתכלתי בראי לבדוק אם אני יכול לנסוע לאחור, וראיתי את הפנים שלי. ראיתי את הזיעה שבצבצה על המצח. באותו רגע ידעתי שאם אסע לאחור, אבוז לאיש הפחדן שבראי כל חי. ואז השער נפתח. לחצתי על הגז ועברתי בו.

תמונה 4

מסעדה איטלקית בווינגטון. אל"מ סלע יושב ליד אחד השולחנות. נכנס ג'יי.

ג'יי: קולונל?
סלע: (קם) מיסטר פולארד?
ג'יי: ג'יי.
סלע: נעים מאד. (הם לוחצים ידיים ויושבים)
מלצר: תשתו משהו? קיאנטי? (סלע נד בחיוב)

- ג'יי: אני שמח מאד שהסכמת לפגוש אותי, קולונל.
- סלע: גם אני.
- ג'יי: שמעתי על כמה מבצעים שהשתתפת בהם. התפלאתי לשמוע שאתה מרצה בשביל המגבית. יש דברים הרבה יותר חשובים לעשות בישראל. לא?
- סלע: אני בטוח שיהיה לי מה לעשות גם כשאחזור. אגב, אני בכלל לא מזלזל במגבית.
- ג'יי: אתה בטח מתלוצץ. הרי הם משתמשים בכם כדי לפרנס כל מיני עסקנים מושחתים. אני רואה את התפקיד שלנו אחרת לגמרי.
- סלע: רק רגע. אתה לא עובד במגבית?
- ג'יי: לא בדיוק.
- סלע: בשביל מה רצית להיפגש איתי?
- ג'יי: לדעתי, אנחנו צריכים לתת לכם תמיכה הרבה יותר משמעותית מתרומות. רק אתמול קראתי בניו יורק טיימס ריאיון עם עוזר שר ההגנה שלנו. יהודי. שאלו אותו למה הוא לא מעביר לכם את המיקומים המדויקים של הטילים הסורים בלבנון, ומה הוא ענה? אחרי שיפילו לכם כמה מטוסים, תגלו אותם בעצמכם. מלחמת יום כיפור היא דוגמא מזעזעת. מה הועילה המגבית? לו כמה יהודים היו דואגים שאמריקה תעביר לכם מידע מודיעיני בזמן, היה נחסך לכם המון דם.
- סלע: אתה צודק לגמרי. כשהמלחמה פרצה הייתי באימונים בטקסס. תוך שתיים עשרה שעות חזרתי לארץ, והטייסת שלי כבר הייתה כמעט מחוסלת. מטוסים המריאו ולא חזרו. טייסים נהרגו. טילים רוסיים הפילו אותם ברגע שהתקרבו לתעלת סואץ. היינו חסרי אונים.
- ג'יי: כי לא היה לכם מידע מודיעיני.
- סלע: היום יש לסורים טילים מסוכנים יותר ואנחנו זקוקים מאד לאנשים שחושבים כמוך...
- ג'יי: כן. גם אני תמיד חשבתי שאני צריך לחיות בישראל. אבל בכל פעם שהחלטתי לעלות, היה נדמה לי שאני יכול להועיל לכם יותר כשאני כאן. אתה ודאי חושב שזוהי הונאה עצמית. שרוב היהודים האמריקאים משתמשים בתירוץ הזה בשביל להשתמט מעלייה...
- סלע: לא אמרתי דבר כזה.

- ג'יי: אבל חשבת. רוב הישראלים חושבים כך. יתכן שהם צודקים לגבי רוב היהודים
האמריקאים, אבל הם טועים לגבי. **(מושיט לו עיתון מקופל)** הסתכל.
- סלע: **(מבחין בתצלום המונח בעיתון, ומניח אותו על השולחן)** מה זה?
- ג'יי: הכור הגרעיני בעיראק אחרי ההפצה שלכם.
- סלע: את זה אני יודע היטב. איך זה הגיע אליך?
- ג'יי: לזה בדיוק התכוונתי. אני יכול להועיל לכם יותר כשאני כאן.
- סלע: בשביל זה רצית להיפגש איתי? **(קם ומתכוון לצאת)** תודה רבה.
- ג'יי: גם בשביל זה. **(ג'יי מושיט לו עוד עיתון)** זה מפרט הביצועים של מיג-25.
כדאי לך להסתכל בזה.
- סלע: **(מהסס)** במה אתה מתעסק, מר פולארד?
- ג'יי: אני עובד במודיעין של הצי. במרכז להתרעה נגד טרור². ניסיתי לרמוז לך
בטלפון. לא יכולתי לומר את זה במפורש.
- סלע: לו אמרת, היית חוסך לשנינו אי נעימות רבה. אני איש צבא. אני פועל על פי
כללים ברורים. אני לא יכול לקיים איתך פגישה כזאת.
- ג'יי: אתה לא יכול להקל ראש בהצעה שלי, קולונל. זאת לא פגישה מקרית. אנחנו
נמצאים בתהליך היסטורי שמחייב אותנו לשתף פעולה. הרשה לי לדבר רגע
בנימה אפוקליפטית. ביקרתי לפני כמה שנים בדכאו.
- סלע: מר פולארד, אני לא יכול להמשיך בשיחה הזאת.
- ג'יי: **(שולף עוד עיתון)** יש לי כאן את התוכניות של בסיסי הטילים בסוריה. זה רק
מעט ממה שהתחייבנו להעביר לכם ולא העברנו. אגב, אני שלם לגמרי עם מה
שאני עושה. אין בכך שום פגיעה בביטחון של אמריקה.
- סלע: **(דוחה את העיתון אבל מתיישב)** אני מנסה לומר לך משהו.
- ג'יי: מה?
- סלע: הדבר הזה חשוב מכדי שרק אתה ואני נתעסק בו. אני אתקשר אליך בעוד שבוע.
- ג'יי: והתיק הזה?
- סלע: אני אתקשר אליך בעוד שבוע.

תמונה 5

נכנס דג'נובה. המשך חקירתו של ג'יי.

- דג'נובה: מי הוא היה, האיש הזה? מה היה התפקיד שלו?
 ג'יי: הוא היה פקיד בשגרירות שלהם.
 דג'נובה: פקיד? באיזה תפקיד? באיזה מחלקה? מה היה מספר הטלפון שלו?
 ג'יי: אני לא יודע עליו שום דבר. גם את שמו הוא לא אמר לי.
 דג'נובה: או שאתה מנסה להגן עליו.
 ג'יי: למה שאני אגן עליו? הוא הגן עלי?
 דג'נובה: וזה כל מה שנתת לו באותו יום?
 ג'יי: באותו יום לא נתתי שום דבר.
 דג'נובה: אתה בטוח?
 ג'יי: כן.
 דג'נובה: יש לנו רישום של כל מה שהוצאת מן הארכיון באותו יום.
 ג'יי: הוצאתי מה שהייתי צריך לעבודה שלי.
 דג'נובה: אני מציע לך לשתף פעולה, ג'יי. ולא, תבלה את כל החיים שלך מתחת לאדמה.
 אנחנו מוכרחים לדעת מה נתת לישראלים. לא כל מה שנתת, נשאר אצלם. חלק
 הגיע לרוסים. אנחנו רוצים לדעת מה הם יודעים.
 ג'יי: אמרתי לך כל מה שאני זוכר.
 דג'נובה: אל תשקר.
 ג'יי: אם אני אזכר במשהו נוסף, אני אגיד לך.
 דג'נובה: מתי העברת להם את מדריך אותות הרדיו³ שלנו?
 ג'יי: **(נדהם)** את מה?!
 דג'נובה: מדריך אותות הרדיו.
 ג'יי: לא העברתי להם אותו.
 דג'נובה: **(מסתכל בניירותיו)** ב-16 ליוני 1984 באת למנהל הארכיון, טענת שמדריך
 אותות הרדיו שבספרייה לא מעודכן, וביקשת שיזמין מדריך חדש.

ג'יי: כי באותו יום התקרבה צוללת רוסית לקריביים, ולא היה לנו את התדר של השידורים שלה.

דג'נובה: ובהזדמנות הזאת צילמת אותו והעברת אותו לישראלים.

ג'יי: איך יכולתי לצלם אותו? במדריך הזה יש עשרה כרכים. אלפי עמודים.

דג'נובה: אתה מבין איזה נזק גרמת לנו?

ג'יי: לא העברתי להם את המדריך הזה...

דג'נובה: עשרה ימים אחרי זה הרוסים החליפו את כל התדרים שלהם. זה רק צירוף מקרים?

תמונה 6

הלשכה לקשרי מדע בקונסוליה הישראלית בניו יורק. נכנסים אל"מ סלע ומזכירה.

מזכירה: רפי תכף יכנס. (מחייכת אליו) אתה לא זוכר אותי? הייתי פקידה אצלך.

סלע: אצלי?

מזכירה: בטייסת. אביבה. פעם שלחת אותי לשק"ם לקנות לך המבורגר.

סלע: ו...ו...

מזכירה: ופעם נתת לי טרמפ עד תל אביב.

סלע: ו...ו...

מזכירה: זה הכל.

סלע: אהה...ו...

מזכירה: ובדרך סיפרת לי חלום שלך.

סלע: חלום?

מזכירה: שאתה טס ב-F16 ועושה לולאות.

סלע: כן?

מזכירה: ופתאום בסוף לולאה, אתה יוצא מתחום המשיכה של כדור הארץ.

סלע: כן?

מזכירה: ונגמר לך הדלק, ואתה יודע שתסתובב שם למעלה לנצח.

סלע צוחק, אך רעד קל נשמע בקולו. גם היא צוחקת. נכנס רפי איתן.

איתן: אני מקווה שהיה כדאי לי לטוס שתים עשרה שעות כדי לפגוש אותך.
(למזכירה) יש לך משהו לכאב ראש?

המזכירה יוצאת. הם לוחצים ידיים.

סלע: צבא של מרגלים לא ישיג לנו מה שהבחור הזה ישיג.
איתן: לפני שנתיים הוא ביקש לעבוד בשביל הלובי היהודי בקונגרס. הם בדקו אותו.
הוא פטפטן כפייתי. הוא מפוזר. הוא תמים. הוא מבולבל. אני לא בטוח שהיית צריך בכלל להיפגש איתו.
סלע: במלחמת יום כיפור איבדנו טייסות שלמות בגלל שלא ידענו מה לעשות עם הטילים הרוסיים. עד היום יש לי סיוטים.
איתן: יש לנו הנחיות ברורות לא להעסיק יהודים.
סלע: אם אתה לא מעוניין, אני אלך למוסד.

נכנסת המזכירה. מגישה לאיתן כדור וכוס מים. הוא בולע את הכדור.

איתן: תודה.
מזכירה: קפה? תה?
איתן: אמרתי תודה.

המזכירה יוצאת.

איתן: עבדתי במוסד עשרים שנה. אם תלך לשם, יזרקו אותך מכל המדרגות. אולי נחכה שהפולארד הזה יתקדם קצת. שיהיה ראש מחלקה. שתהיה לו נגישות לחומרים נוספים.

- סלע: מתי זה יהיה? לפני המלחמה הבאה או אחריה?
- איתן: הוא לא איש שטח. צריך להכשיר אותו. אין לו מושג איך עובדים. אתה מתאר לעצמך מה יקרה אם הוא ייתפס? היחסים שלנו עם ארצות הברית יהרסו.
- סלע: אתה צריך לעשות הכל שהוא לא ייתפס.
- איתן: בסדר. נניח שהחלטנו להפעיל אותו.
- סלע: החלטנו.
- איתן: אני אשלח אליו מפעיל.
- סלע: איזה מפעיל?
- איתן: הוא צריך להכיר את השיטות. נהלים. צריך לבנות לו כיסוי. מילוט.
- אל"מ: כרגע אני האדם היחידי בחצי הכדור המערבי שיכול לומר לו מה אנחנו צריכים.
- איתן: עם כל הכבוד, לא כל מי שיודע להפיל מטוס, יודע להפעיל סוכן.
- סלע: הוא לא חושב שהוא סוכן. ולא צריך לתת לו הרגשה שהוא סוכן. אם החומר שלו יגיע ישר לחיל האוויר, הוא ירגיש אחד משלנו.
- איתן: אבל למה אתה צריך להיות מעורב? משעמם לך כאן?
- סלע: האיש הזה יכול לסייע לנו לנצח במלחמה הבאה.
- איתן: בסדר. סע לווינגטון. תציע לו אלף חמש מאות דולר לחודש.
- סלע: אני לא בטוח שזה רעיון טוב.
- איתן: הוא מרוויח בקושי שלושים אלף בשנה.
- סלע: הוא בחור עם עקרונות.
- איתן: לאידיאליסטים יש קפריזות. הכסף הזה יגן עליו מעצמו. הוא יזהר יותר.
- סלע: זה עלול לצנן את ההתלהבות שלו.
- איתן: אתה תדאג שזה לא יקרה. תגיד לו שזה לכיסוי הוצאות. כשהוא יתרגל לכסף, יהיה לו קשה להפסיק לעבוד בשבילנו... (לקהל) אין שום קשר בין מה שקרה לבין מה שראיתם. זה מגוחך. מישוהו שמעולם לא שמעתי עליו, מציג לפניכם אירועים שהוא לא יודע עליהם שום דבר. בחוצפה. בחוסר אחריות. כל חיי עבדתי בשירות הביטחון. בידיים האלה תפסתי את אדולף אייכמן בבואנוס איירס. השרלטן הזה ראה כמה סרטים והחליט לכתוב.

נכנס סם. איתן פונה אליו.

- איתן: שיכתוב הצגה על האנטישמיות באמריקה. חמישה מליון יהודים יושבים על חבית אבק שריפה, וחושבים שהכסף שלהם יציל אותם. אני לא רוצה למצוא את עצמי בעוד עשרים שנה, רודף בארגנטינה אחרי איכמנים אמריקאים.
- סם: אדוני הנכבד...
- איתן: אתם עיוורים בדיוק כמו יהודי אירופה לפני חמישים שנה. אבל למזלכם יש היום מי שרואה בשבילכם. במוקדם או במאוחר יגיעו הנה כמה תיירים אנונימיים לביקור. אחד יפוצץ בית כנסת בניו יורק, השני בשיקאגו, השלישי במיאמי. ואז תראו חמישה מליון יהודים קמים ונמלטים אלינו, וניצלים משחיטה.
- סם: אתה לא תפוצץ שום דבר. לא בית כנסת ולא הצגה. אתה חלק מהפיקציה הזאת. כמוני. מריונטה בתיאטרון של המחזאי. הוא קבע לנו מלים, מעשים, כניסות ויציאות. ועכשיו תצא לפני שמתחילה התמונה הבאה. (יוצאים)

תמונה 7

ג'יי בבית הסוהר, צועד בחצר מלווה בסוהר. נכנסים סם, המסיע את אן בכסא גלגלים, וסוהרת הנושאת את מזוודתה.

- סם: (לסוהרת) אני לא מבין איך נתתם לה להתדרדר ככה. אין בכלא רופא? גזרו עליה מאסר. לא מוות.
- סוהרת: היא הייתה אצל הרופא כל שבוע. הוא לא מצא שום דבר.
- סם: למה לא נתתם לה לאכול?
- סוהרת: נתנו לה. היא מפונקת. לא אהבה את האוכל, והקיאה אותו...
- ג'יי: (לאן) כשטלפנת אלי הבוקר, הקול שלך רעד. הוא תמיד רועד כשאת מתרגשת. עכשיו את כבר בטח יוצאת מן השער. הסוהרות נפרדות ממך. מלוות אותך למכונית. עוד ארבע שעות תהיי כאן. (לסוהרת) ראית את התמונה שלה בעיתון? ראית כמה היא יפה?

- אן: אני לא באה, ג'יי.
- ג'יי: למה?
- אן: אני לא מרגישה טוב. רזיתי. אני לובשת בגדים של ילדה בת עשר. שלוש שנים וחצי לא אכלתי. בגלל הריח. הייתה אסלה בתא. וכיור. הם תמיד היו סתומים. הביוב היה מציף את הרצפה. לא יכולתי לישון. המיטה הייתה מלאה מקקים. כשהלכתי למקלחת נכנסו אחרי סוהרים. היו מסתכלים וצוחקים. עד שהייתי משתינה אל תוך היד ומתיזה עליהם. יום אחד נכנסה לתא שלי סוהרת...
- ג'יי: הבטחת שתבואי ברגע שתצאי משם. שלוש שנים וחצי ספרתי את הימים. אין לי יום אחר לחכות לו.
- אן: אני לא יכולה לחזור לגיהנום הזה. (סם מוציא אותה)
- ג'יי: (אחריה) אני מוכרח לראות אותך, אן.

תמונה 8

אור בדירת מגורים בושינגטון. בחדר האורחים שולחן עליו תיק. אל"מ סלע נכנס, בודק את הדירה ואת סביבתה. נכנס ג'יי, מזוודה בידו.

- ג'יי: מישוהו גר כאן?
- סלע: מדי פעם. (מצביע על החדר הסמוך) מכונת הצילום בחדר השינה. החלונות אטומים כדי שלא ישמעו את הרעש בחוץ.
- ג'יי: אני צריך לצלם בעצמי?
- סלע: מישוהו יהיה כאן ויעשה את זה.
- ג'יי: מי?
- סלע: בחורה שעובדת איתנו. בוא נתחיל.
- ג'יי: (פותח את מזוודתו) אלה צילומי אויר של טילי נ.מ. סורים בלבנון. זה דו"ח על היערכות חטיבות הטנקים שלהם ברמת הגולן. אלה צילומים של מפעלים לייצור נשק כימי בדמשק...
- סלע: יפה מאוד. היא תגיע ותצלם את זה. רוצה קפה?

- ג'יי: תודה.
- סלע: הנוהל פשוט. בכל יום שישי אתה יוצא עם התיק שלך מן המשרד, ונוסע במכונית...
- ג'יי: לכאן?
- סלע: לא. למקום לשטיפת מכוניות בשדרות פנסילבניה. כשאתה בתוך המנהרה אתה מוציא את המסמכים ושם אותם בתיק הזה. **(מצביע על התיק המונח על השולחן)** אחר כך אתה בא הנה ונותן אותו לבחורה. ביום שני אתה בא עם התיק שלך. מכניס אליו את כל המסמכים, ומחזיר אותם למשרד. ברור?
- ג'יי: כן. תסתכל עוד רגע. אלה הבסיסים של טילי סקאד בעיראק. ואלה המפקדות של אש"ף בטוניס.
- סלע: יוצא מן הכלל.
- ג'יי: **(נוטל את התיק)** זה התיק?
- סלע: אתה לוקח אותו ומשאיר אותו במכונית עד יום שני.
- ג'יי: **(פותח את התיק ומגלה בתוכו שטרות כסף)** מה זה?
- סלע: מקדמה.
- ג'יי: איזו מקדמה? מה אתה חושב שאני? מרגל שכיר?
- סלע: ודאי שלא. זאת מקדמה על חשבון ההוצאות שלך. אלפיים דולר.
- ג'יי: תודה רבה. **(קם)** שמחתי להכיר אותך. אני לא רוצה ממך שום דבר. ואני לא נותן לך שום דבר.
- סלע: הירגע...
- ג'יי: הבאתי לך את זה כי חשבתי שאני עושה מעשה אציל. שאני מגן על עקרונות נעלים. שאני עושה צדק היסטורי למשפחות של הורי שנספו באושוויץ. ואתה מציע לי כסף?
- סלע: יהיו לך הוצאות. דלק. שטיפת המכונית. מדי פעם תצטרך לבוא לניו יורק.
- ג'יי: אני מוכן לסכן את החיים שלי למענכם, ואתה מציע לי החזר הוצאות?
- סלע: הכסף הזה הוא לא תמורה לתרומה שלך. אנחנו יודעים שכל מסמך בתיק הזה שווה מיליונים.
- ג'יי: אני לא רוצה מיליונים! **(מחזיר את המסמכים לתיקו)**

- סלע: אתה מוכן לשבת, בבקשה? אתה בטח חושב שהכסף הזה מלכלך את הידיים שלך, ושאת תיקח את המסמכים האלה ותלך, הידיים שלך יישארו נקיות. כן. ג'יי:
- סלע: אתה מעניק לכסף הזה משמעות שאין לו. הוא בסך הכל יאפשר לך לשבת עוד כמה שעות ביום בארכיון, בלי להיות טרוד בזוטות. גם אני מקבל שכר כדי לצאת להפצצה מעבר לגבול, ואף אחד לא חושב שאני טייס שכיר.
- ג'יי: ברגע שנתתי לך את המסמכים האלה הזה הפרתי את האמון של אמריקה. בעיני אמריקאים רבים אני בוגד. הייתי מוכן להשלים עם כך, בתנאי שבעיני עצמי אהיה אדם ישר. שבעיני עצמי אהיה אדם שנאלץ לעשות בחירה טראגית בין שתי נאמנויות, והוא מוכן להקריב את חייו למען הנאמנות שבחר בה.
- סלע: זה מה שאתה גם בעיני.
- ג'יי: אבל ברגע שאקח ממך כסף, אהיה פקיד קטן במודיעין של הצי שרצה לעשות כמה דולרים מן הצד. (פונה לצאת)
- סלע: אני מקווה שאתה שלם עם עצמך. מחר אני יוצא להפציץ מחנות חיזבאללה בלבנון וטיל סורי מפיל אותי, כי אין לי את המסמך הזה. ומחרתיים פורצת מלחמה, והעיראקים משגרים סקאדים אל תל אביב, כי אין לי את המסמך הזה. אבל הידיים שלך תהיינה נקיות. (ג'יי עוצר) עד עכשיו התחייבת לעשות הכל למעננו, ופתאום, כשאיזה כתם בלתי נראה דבק בך, אתה מתנער מההתחייבות הזאת? (ג'יי חוזר) אתה אדם חכם מאד, רגיש מאד ומוסרי מאד. לכן אנחנו מכבדים אותך כל כך. אתה היהודי היחידי שאנחנו מפעילים כאן.

תמונה 9

דג'נובה וג'יי בחדר חקירות.

דג'נובה: יפה מאד. אני שמח שהפרשה מסתיימת. תחתום כאן שההודאה הזאת לא נגבתה תחת לחץ או איום.

ג'יי: (מעייין בנייר) כמה אתה חושב שאשתי תקבל?

- דג'נובה: אנחנו נדרוש מאסר על תנאי. אני מאמין שהשופט יסכים.
 ג'יי: אני אוכל לראות אותה מחר?
 דג'נובה: למה לא? אתה רוצה שאצלם עותק גם בשבילה?
 ג'יי: כן. תודה. (חותם)
 דג'נובה: יפה. אני אודיע למנהל שייתן לך להתקשר אליה.
 ג'יי: כמה אתה חושב שאני אקבל?
 דג'נובה: אם תקבל את כל החמש שנדרוש, ואם יורידו לך שליש, תשב שלוש וחצי שנים.
 אגב, רציתי בכל זאת לשאול עוד משהו.
 ג'יי: כן?
 דג'נובה: ה-FBI לא מרפה ממני. הודית כבר שקיבלת מהישראלים רשימות של מסמכים שעניינו אותם. איך הם הכינו את הרשימות האלה?
 ג'יי: אין לי מושג.
 דג'נובה: למסמכים רבים ברשימות האלה היה מספר סידורי לפיו מצאת אותם בארכיון.
 ג'יי: נכון.
 דג'נובה: המספרים האלה מופיעים בקטלוג של הפנטגון. רק מישו מבפנים יכול היה להשיג אותו.
 ג'יי: יכול להיות.
 דג'נובה: אתה לא יודע מי זה היה?
 ג'יי: כבר אמרתי לך.
 דג'נובה: ה-FBI בטוחים שמלבדך היה לישראלים עוד סוכן. שהייתה חלוקת עבודה ביניכם. הוא משיג את המספרים ואתה את המסמכים.
 ג'יי: אני באמת לא יודע. גם לו שאלתי, לא היו מספרים לי.
 דג'נובה: האיש הזה, מיסטר איקס, צריך להיות בכיר מאד. יכול להיות שהוא היה חבר קונגרס יהודי או סנאטור יהודי בוועדה לענייני מודיעין?
 ג'יי: אני באמת לא יודע.
 דג'נובה: אולי אשתך יודעת?
 ג'יי: היא ודאי לא יודעת.
 דג'נובה: כדאי לשאול אותה. אגב, היא עדיין סובלת מכאבי בטן?

ג'יי: כן. היא לא מעכלת טוב חלבונים. לא נותנים לה שם תרופות.
 דג'נובה: אני מוכן לנסות לעזור לה. בינתיים אני משאיר לך כאן רשימה של חברי קונגרס
 וסנטורים יהודיים. אתה תסמן בעיגול כל מי שהיה איתך בקשר, שפנה אליך,
 שפגשת אותו, שנתקלת בו. אפילו במקרה...

נכנס סם.

סם: רק רגע, אדוני. הימים בהם אנשים כמוך האשימו יהודים בגלל שהם יהודים
 חלפו מן העולם. אתה לא יכול לקום פתאום ולהפיץ רשימות.
 דג'נובה: אני פועל לפי הנהלים שלנו, מיסטר גולדברג.
 סם: גולדסטין.
 דג'נובה: החקירה הזאת נועדה לברר אחת ולתמיד מה עומד מאחורי הקשרים בין
 ישראלים וכל מיני יהודים שמסתובבים בווישינגטון.
 סם: כל מיני יהודים? יש לך גם רשימות של יהודים שמפיצים אבעבועות שחורות?
 ששותים דם ילדים נוצרים בפסח? מחר יצטטו אותך בניו יורק טיימס, ומחרתיים
 יהיו כאן פוגרומים.
 דג'נובה: אם יהודים לא רוצים פוגרומים, אז שלא יבלבלו בין האינטרסים שלנו
 לאינטרסים של מדינות זרות. פולארד לא הראשון ולא האחרון שהתבלבל.

תמונה 10

חדר האורחים בבייתם של ג'יי ואן. ג'יי נכנס. הוא מפוזר ומתוח.

אן: איפה היית לעזאזל? כבר בעטתי בדלתות ובקירות.
 ג'יי: הנה אני כאן. מצטער.
 אן: איפה היית?
 ג'יי: (בטבעיות) במשרד.
 אן: אבל ידעת שאני מחכה לך. שמחר אני מציגה את הפרויקט שלי.

- ג'יי: לכן איחרתי. אספתי לך חומר.
- אן: במשרד?
- ג'יי: תסתכלי. זה סיכום האינטרסים הכלכליים של סין בעשור הבא. יש כאן גם פרוט של הצרכים הטכנולוגיים שלהם. אם תדגישי שתפעלי למען האינטרסים האלה, תזכו במכרז.
- אן: (מהססת) אני לא בטוחה שאני יכולה להשתמש בזה.
- ג'יי: ודאי שאת יכולה.
- אן: כתוב כאן סודי.
- ג'יי: אני יודע מה אני עושה.
- אן: אתה בטוח?
- ג'יי: ודאי.
- אן: אני מצטערת שכעסתי עליך. (מתחבקים)
- ג'יי: יש לי עוד משהו משמח לספר לך. קיבלנו הזמנה לפאריס בשבוע הבא.
- אן: ממי?
- ג'יי: בענייני המגבית. הם רוצים שאני אפגוש שם מישו.
- אן: ממתי אתה קשור למגבית?
- ג'יי: לפני כמה ימים שתיתי קפה עם שליח מישראל. הוא הציע שניסע. חשבתי שזה רעיון לא רע. כך נוכל גם להתחתן בוונציה. תמיד רצינו להתחתן שם.
- אן: בוונציה?
- ג'יי: למה לא?
- אן: מתי?
- ג'יי: בעוד שבוע. קניתי כרטיסי טיסה. הזמנתי מלון. נלך לאופרה. נשוט בגונדולה.
- מוציא מתיקו מעטפה שבה כרטיסים וחבילת דולרים. היא מבחינה בכסף ונדהמת.**
- אן: מה זה? מי נתן לך את זה?
- ג'יי: האיש מהמגבית. אמרתי לך. הוא רוצה שאני אפגוש שם כמה אנשים.
- אן: בשביל מה הוא נתן לך כל כך הרבה כסף?

- ג'יי: הבטחתי לתת שם הרצאה.
- אן: ממתי אתה מרצה במגבית?
- ג'יי: את רוצה לדבר על זה עכשיו? חשבתי שאנחנו עובדים על הפרויקט שלך.
- אן: ג'יי, אתה מסתיר ממני משהו. כבר כמה ימים אני מרגישה שאתה מתחמק. אתה חוזר מן העבודה מאוחר. כל פעם יש לך תירוץ אחר. כשאני מדברת אליך, אתה לא מסתכל אלי.
- ג'יי: אני לא מתחמק. פגשתי מישהו. הדוד שלך הכיר לי אותו. זוכרת? הישראלי.
- הטייס. הוא אמר שאם נעלה לישראל, הוא יעזור לנו.
- אן: ממתי אנחנו עולים לישראל? **(הוא שותק)** אני לא מאמינה לך.
- ג'יי: למה?
- אן: הוא השליח שפגשתי? הוא יודע שאתה במודיעין של הצי?
- ג'יי: הוא ידע את זה מזמן.
- אן: מאיפה?
- ג'יי: כנראה שסם אמר לו.
- אן: למה הוא נתן לך כסף?
- ג'יי: אמרתי לך. בשביל ההרצאה.
- אן: אני מקווה שלא סיפרת לו משהו שאסור לך לספר.
- ג'יי: דיברנו על כמה דברים שהם ממילא צריכים לקבל. לפי ההסכמים איתנו. עקפתי קצת את הבירוקרטיה.
- אן: עקפת קצת את הבירוקרטיה?
- ג'יי: לא סיפרתי לו שום דבר שיכול לפגוע באמריקה. נתתי לו רק...
- אן: אני לא רוצה יותר לשמוע.
- ג'יי: מה היית עושה במקומי? אני יושב במשרד ורואה במחשב דו"ח על תכנית של מחבלים לבצע פיגוע בישראל. אני יודע שבגלל איזה פקיד אנטישמי ישראל תקבל אותו באיחור של שבוע. מה לעשות? לחכות לתמונות של ההרוגים בעיתון?
- אן: אל תספר לי סיפורי זוועה, ג'יי.
- ג'יי: זה קורה יום-יום.

- אן: בסיוטים שלך.
- ג'יי: במציאות. זאת שאת מתכחשת אליה, כמו שאת מתכחשת לכך שאת יהודייה.
- אן: אני לא עשיתי שום דבר פלילי.
- ג'יי: גם את הסתכלת עכשיו במה שאסור לך לראות.
- אן: מה שאתה עשית זה בגידה!
- ג'יי: במי? באמריקה? את טועה. אין כאן עוד הרבה פטריוטים כמוני. לכן התגייסתי למודיעין של הצי. כדי להוכיח את זה.
- אן: להוכיח מה? למי?
- ג'יי: להוכיח לעצמי שאני פטריוט אמריקאי למרות האנטישמיות שאני רואה סביבי כל הזמן. את גדלת בין שלושה מיליון יהודים בניו יורק. לא בעיירה קטנה באינדיאנה. לא היית יהודייה יחידה בכיתה, ואף אחד לא לחש מאחורי הגב שלך שצלבת את ישו. אני שומע לחישות כאלה גם במשרד. הערות ציניות נגד יהודים בכל פינה בעולם. סיפוק מכל פיגוע שנהרגים בו ישראלים. השבוע שמעתי מישוהו אומר שההבדל בין יהודי וכיכר לחם הוא שכיכר לחם לא צווח כשמכניסים אותו לתנור.
- אן: מה אני צריכה לעשות עכשיו? לצלצל ל-FBI? **(שתיקה)** למה לא סיפרת לי?
- ג'יי: הם לא הרשו לי. בלילות האחרונים לא הצלחתי להירדם לידך. הרגשתי כאילו בגדתי בך. באמת לא יכולתי להסתכל בך. לגעת בך. רציתי להעיר אותך. לדבר איתך. אין לי מישוהו קרוב ממך. אף פעם לא הייתי זקוק לך כל כך. עשיתי משהו, ואני שלם איתו. גם אם את לא מסכימה איתי, אמרי לי לפחות שאת מבינה. **(היא שותקת)** אני מפחד, אן. לכל מקום שאני הולך נדמה לי שעוקבים אחרי. אם תגידי לי, אני אפסיק.
- אן: מה נגיד אם ישאלו אותנו מאיפה הכסף הזה? **(חשכה)**

תמונה 11

המסעדה הצרפתית. מלצר מסדר שולחן וכמה כסאות. אן וג'יי מתיישבים. נכנס סם.

- סם: חתונה בוונציה? רעיון נהדר. מזל טוב. הכרטיסים עלי.
- ג'יי: תודה. בשום פנים ואופן.
- סם: למה? (לג'יי) לא מגיע לך? עזרת לי הרבה מאד בזמן האחרון. גם לי מגיע לעשות פעם משהו טוב בכסף שלי. (מוציא פנקס שיקים ופונה לאן) יש לך דוד אחד. זוהי מתנת החתונה שלו.
- ג'יי: בשום פנים ואופן, סם. אנחנו לא ניקח ממך אפילו סנט.
- סם: בשבילי אתם כמו הילדים שלי.
- אן: אל תיעלב. גם מההורים שלו לא לקחנו שום דבר.
- סם: נו באמת, קינדרלך.
- ג'יי: כשנצטרך משהו, נדע שיש ממי לבקש.
- סם: אימא שלי זיכרונה לברכה הייתה אומרת שבתכריכים אין כיסים. הכנסת כלה היא מצווה גדולה. חוטא כמוני צריך לעשות כמה מצוות בחיים שלו.
- ג'יי: בסדר. אתה רוצה לעשות מצווה? אם ישאלו אותך אם נתת, תגיד שנתת.
- סם: נתתי מה?
- ג'יי: את הכסף לכרטיסים.
- סם: מי ישאל אותי?
- אן: זה חשוב לנו, סם.
- סם: אני רואה שיש אלוהים בשמים והוא גילה לך איך מסתובבים הגלגלים בעולם.
- (צוחק) נתת טיפים לברוקר אחר, קיבלת מתחת לשולחן, ואתה לא רוצה לשלם מס הכנסה. מה?
- ג'יי: (נבוך) כן... בערך...
- סם: ומי הברוקר המאושר הזה, אם מותר לי לדעת?
- ג'יי: מישוהו.
- סם: מושינגטון? מניו יורק?
- ג'יי: לא.

- סם: אני מכיר אותו?
- ג'יי: אני לא חושב.
- אן: **(מתערבת)** אנחנו נתחתן שם בנישואים אזרחיים, סם.
- סם: איפה?
- אן: בוונציה. אבל כשנחזור נלך לרב. ג'יי התעקש.
- ג'יי: אגב, אני מוכרח להודות לך על הפגישה עם הקולונל הישראלי. הוא באמת אישיות מיוחדת. צנוע. קר רוח. ידידותי.
- סם: בכל זאת, בקשר לברוקר ההוא...
- ג'יי: הוא גם נבון מאד.
- סם: הברוקר?
- ג'יי: לא. הקולונל. ישבנו שעות ודיברנו.
- סם: אני מקווה שלא נתת כמה טיפים גם לו.
- ג'יי: מה פתאום? הוא מחפש תורמים למועדון עולים חדשים בבסיס שלו.
- סם: אני מציע לך להיזהר ממנו. כשמפטטים עם ישראלים יותר מדי, הם עלולים להעלות כל מיני רעיונות.
- אן: ג'יי דווקא אוהב ישראלים.
- ג'יי: דיברנו על המגבית. על השימוש שהם עושים בתרומות. זה הכל.
- סם: אתה לא יודע שהם מנצלים את החולשות שלנו כלפיהם? אונטרוואלט.
- אן: למה ג'יי לא יכול לפטפט איתו על מה שהוא רוצה?
- סם: אני מדבר על משהו אחר. כששני ברוקרים נפגשים הם לא מדברים רק על מזג האוויר. ששמעקט נישט. הכסף שקיבלת מריח לא טוב. **(קם)** אני מקווה מאד שאף אחד לא יבדוק איך אתה משלם בשביל ירח הדבש בוונציה.
- ג'יי: למה אתה מתכוון?
- סם: אני לא חושב שאני יכול לעזור לכם בעניין הזה.
- אן: אבל קיבלת ממנו עזרה יותר גדולה.
- סם: תהיו לי בריאים, קינדרלך. **(יוצא)**
- ג'יי: מה עשית?
- אן: אל תדאג. הוא לא יגיד אף מילה.

- ג'יי: לא היינו צריכים בכלל להיפגש איתו.
- אן: אתה רצית.
- ג'יי: אבל למה התערבת? אני יודע מה אני עושה.
- אן: אם ישאלו אותך, הוא יגיד שהוא נתן לנו.
- ג'יי: הוא אמר בדיוק ההפך.
- אן: אין לו ברירה. אחרת גם הוא יצטרך להסביר איך הוא עשה כל כך הרבה כסף בזמן האחרון. הוא לא צדיק גדול כמו שהוא חושב. כולם יודעים שיש לו מה להסתיר.
- ג'יי: בואי נלך.

נכנס מלצר נושא מגש עמוס.

- מלצר: פילה סול ברוטב שום לגברת. סטייק אנטרקוט לאדון.
- אן: אנחנו לא ניתן לו לקלקל לנו את הארוחה.

תמונה 12

ג'יי בבית הכלא. אן בבית החולים.

- אן: אנשים בישראל יודעים מה עשית בשבילם, ג'יי. הם אסירי תודה. מעריצים אותך. שולחים לי אלפי מכתבים בשבילך. קיבלת אותם, נכון? אני מקווה שגם תענה לי. אני צריכה מכתב ממך כדי להמשיך. אני נפגשת עם חברי כנסת. עם שרים. עם עיתונאים. הם צריכים לדעת שאנחנו יחד במלחמה הזאת.
- ג'יי: אני לא אכתוב לך שום דבר. המלחמה שלך רק מזיקה לי. אפילו את מנהל בית הסוהר הצלחת להרגיז. בגללך אני יושב בצינוק. בגללך לא קיבלתי נעליים חדשות.
- אן: המלחמה הזאת היא הסיכוי היחידי שלך, ג'יי. בכל הערים יש דוכנים. חצי מליון איש כבר חתמו על עצומה למענך. כשנגיע למיליון נעביר אותה לבית הלבן.

- ג'יי: את נלחמת בשביל עצמך. לא בשבילי. לכן את מתרוצצת בין הדוכנים האלה, לוחצת ידיים, מתנשקת עם כל מי שמרגיש אשם על מה שקרה לי. לכן את מופיעה במסיבות עיתונאים בבגדים מטופשים ובתסרוקות מגוחכות. לכן את מתגנדרת ככה בסבל שלך.
- אן: אני מתלבשת ככה בשבילך, ג'יי. בשבילך אני גם הולכת למספרה. אני צריכה להיראות יפה כדי שיקשיבו לי. חשוב שכולם יראו כמה אני אוהבת אותך.
- ג'יי: את לא אוהבת אותי. הבגדים והתסרוקות לא משכנעים אף אחד.
- אן: אתה יודע שאני אוהבת אותך. אני לא מוכנה לשמוע האשמות כאלה. בטח לא ממך.
- ג'יי: לו אהבת אותי, היית נשארת באמריקה. היית מבקרת אותי. מטלפנת. עונה לטלפונים שלי. אבל את יצאת מהכלא, השארת אותי קבור עשרים וששה מטר מתחת לאדמה, וברחת לישראל לעשות קריירה על הדם שלי.
- אן: **(בכעס)** אני לא רוצה לעשות קריירה. אני רוצה לחיות. בין אנשים שמכבדים אותי. בין אנשים שמעריכים מה עשיתי בשבילם. לא רוצה שינידו ראש לעברי ברחמים ויגידו: מסכנה. זיינו אותה בבית הסוהר עד שנדפק לה הראש. ולכן אתה תכתוב לי. גם אם אתה לא רוצה. אתה חייב לי את זה. חיים שלמים אתה חייב לי...

תמונה 13

דג'נובה חוקר את ג'יי.

- דג'נובה: אבל למה בפאריס? לא הספיקו להם המפגשים בווינגטון? בשביל מה הם היו צריכים להטיס אותך עד לשם?
- ג'יי: אמרתי לך. זאת הייתה מתנת החתונה שלהם.
- דג'נובה: או שאולי הם ניצלו את הטיוול לפאריס למטרות נוספות.
- ג'יי: איזה מטרות נוספות?
- דג'נובה: אתה חוקר אותי?

ג'יי: שאלתי את עצמי את השאלה הזאת הרבה פעמים. אני משוכנע שהם הביאו אותי לפאריס כדי להודות לי על מה שעשיתי בשבילם. הם אמרו את זה כמה וכמה פעמים.

דג'נובה: מי זה הם? עם מי נפגשת?

ג'יי: אמרתי לך. עם המפעיל שלי ועם עוד איזה פקיד.

דג'נובה: איזה פקיד? מה היה שמו?

ג'יי: אני לא יודע. פקיד יותר בכיר. הוא ניהל את השיחות.

דג'נובה: בשביל מי הוא עובד? בשביל הצבא? בשביל המוסד?

ג'יי: הוא לא אמר.

דג'נובה: לא שאלת?

ג'יי: ואילו שאלתי הוא היה עונה?

דג'נובה: אתה שוב חוקר אותי?

ג'יי: הוא לא אמר לי, כי הוא לא חשב שאני צריך לדעת.

דג'נובה: ומיסטר איקס לא הגיע לפאריס?

ג'יי: אני בכלל לא יודע מי זה מיסטר איקס.

דג'נובה: העונש שלך תלוי במידת שיתוף הפעולה שלך, ג'יי.

ג'יי: אני לא מסתיר ממך שום דבר.

דג'נובה: משום מה נדמה לי שאתה מוכן לשבת כל החיים שלך בכלא רק כדי להיחשב

בעיני החברים שלך לגיבור.

ג'יי: אני לא יודע אם היה מיסטר איקס, ואם היה, אני לא יודע מיהו.

דג'נובה: בזה הרגע הוכפל העונש שלך, פולארד. "הפקיד מהשגרירות" שנפגשת איתו

היה אל"מ סלע. הטייס שפיקד על הפצצה של הכור הגרעיני בעיראק. "הפקיד

הבכיר" היה רפי איתן. ראש הלשכה לקשרי מדע במשרד ראש הממשלה שלהם.

הייתי השבוע בישראל. זה לא הדבר היחיד שגיליתי. (ג'יי שותק) אם אאלץ

לגלות מי זה מיסטר איקס בעצמי, אתה תשב בכלא כל החיים שלך.

תמונה מס' 14

מסעדה בפאריס. מלצר מסדר שולחן ושלושה כסאות. נכנסים איתן וסלע ומתיישבים. ג'יי מתיישב ביניהם.

- איתן: (לג'יי) קיבלנו מהפנטגון את שמות הסוכנים של אבו נידאל באירופה, אבל חסר בו דף אחד עם שמות הסוכנים בנורבגיה. רשמת?
- ג'יי: כן.
- איתן: ב-B/131 יש צילומי אויר של בסיסי החיזבאללה בדרום לבנון, אבל אנחנו צריכים גם צילומים מעודכנים של הבסיסים הסורים.
- ג'יי: (רושם) רשמתי.
- איתן: את H/832 לא קיבלנו בכלל. אני מניח שהיו בו משלוחי נשק מסין לדרום תימן.
- ג'יי: (רושם) רשמתי. מתי בכל זאת נקבל את הדרכונים שלנו? (לסלע) הבטחת שתביא אותם לכאן.
- איתן: אפשר להמשיך?
- ג'יי: נדמה לי שעשיתי בשבילכם די הרבה עד עכשיו. אתה יודע כמה אני מסתכן. אני מסכן גם את אן. אני רוצה לדעת שאני אזרח ישראלי.
- איתן: אתה אזרח ישראלי. נתתי לך את המילה שלי. אני רוצה לדעת מתי תוכל להיכנס למחשב של ה-CIA.
- ג'יי: אתה מוכרח להבין. אני לא חרד לביטחון האישי שלי. קשה לי להחזיק בכיס דרכון אמריקאי כשאני אוסף בשבילכם את המסמכים האלה.
- איתן: שאלתי מתי תוכל להיכנס למחשב של ה-CIA.
- ג'יי: גם אני שאלתי משהו.
- איתן: הדרכונים כמעט מוכנים. זה לוקח זמן בגלל בעיות של סודיות. אף אחד לא יכול לטפל בזה מלבדי.
- ג'יי: מתי נקבל אותם?
- איתן: תוך חודש.
- ג'יי: ואם אני אצטרך לברוח, אני אשתמש בדרכון האמריקאי?
- איתן: אם תצטרך לברוח, נמלט אותך גם בלי דרכון.

ג'יי: **(לסלע)** הבטחת לבדוק אם אוכל להיות אצלכם מרצה במכללה לביטחון לאומי. תמיד ראיתי את עצמי עומד לפני אנשי מוסד ומסביר איך מלקטים אינפורמציה משידורי לוויינים, ממחשבים, איך מתבצעת האזנה לרשתות אויב.

איתן: אני לא חושב שאפשר לחשוף אותך, ג'יי. אני מקווה שאף אחד חוץ מאיתנו לא ידע עליך לעולם. אתה מבין מה יקרה אם הפרשה הזאת תתגלה.

ג'יי: כן.

סלע: אני רוצה שתדע כמה אנחנו מודים לך על צילומי האוויר של מפקדות אש"ף בטונים. ראית ודאי את הצילומים אחרי ההפצצה שלנו. **(ג'יי נד בחיוב)** הצלחנו להתחמק מהרדאר. זיהינו את הדירות שלהם. ידענו איפה חדרי השינה בכל דירה.

נכנס מלצר ולוחש משהו על אוזנו של איתן. זה נד לחיוב. המלצר יוצא וחוזר בלוויית אן, הלבושה במעיל פרווה.

אן: אני נורא מצטערת. לא התכוונתי להפריע. **(לג'יי)** הדרכון שלך. **(נותנת לו)** הייתי בבית קפה. פתחתי את התיק כדי לשלם, ופתאום אני רואה אותו. גם אין לך כסף. איך היית מגיע למלון?

ג'יי: המלון קרוב. יכולתי ללכת ברגל.

אן: הדרכון שלו בדרך כלל אצלי. הוא נורא מפוזר. הראש שלו עובד על אלפי רעיונות באותו הזמן. **(נותנת לו כסף וחפיסת אספירין)** והנה גם אספירין. **(לאיתן וסלע)** נעים מאד. אן. תמיד הייתי סקרנית להכיר את החברים שלו. השיחות שלכם נשמעות נורא מעניינות. רק אל תתנו לו לשתות יותר מדי. אחר כך יש לו כאב ראש.

ג'יי: תודה רבה, אן. אני לא אשתה.

אן: אני מקווה שאני לא מפריעה.

איתן: בכלל לא. את יכולה לחכות בחדר השני. יגישו לך משהו לשתות.

אן: תודה. **(לג'יי)** אם תצטרך משהו תקרא לי. **(יוצאת בלוויית המלצר)**

סלע: אני מקווה מאד שהיא לא יודעת.

- ג'יי: לא, אבל בשבוע הבא היא תהיה אשתי. יהיה לי קשה להסתיר את זה מפניה.
- איתן: בשלב זה אסור לה לדעת שום דבר. אגב, ראש הממשלה ביקש ממני למסור לך את תודתו.
- ג'יי: ראש הממשלה? הוא יודע עלי?
- איתן: ודאי שהוא יודע. הוא מעריך מאד את התרומה שלך. הוא אומר את זה בכל הזדמנות. בעניין המחשב של ה-CIA.
- ג'יי: כן?
- איתן: יש שם תיקים על כמה מן השרים שלנו. שר החוץ. שר הביטחון.
- ג'יי: אתה רוצה שאני אוציא לך תיקים על שר החוץ ושר הביטחון שלכם?
- איתן: זה חשוב מאד בשבילנו.
- ג'יי: זה לא כל כך פשוט להיכנס למחשב הזה. (לסלע) אתה בטוח שכדאי להסתכן בשביל התיקים האלה? הרי אין להם ערך ביטחוני.
- איתן: תן לי להחליט למה יש ערך בטחוני.
- ג'יי: זה לא בלתי אפשרי, אבל אני לא בטוח שאני האיש המתאים לזה. לא התגייסתי כדי שתשתמשו בי לחיסול חשבונות. אני מקווה מאד שישראל היא לא מדינה שהמודיעין בה מתערב ב...
- סלע: (לאיתן) אני מציע שנשאיר לו חופש החלטה. שיעבור על התיקים האלה, ויבדוק אם יש להם ערך בטחוני.
- איתן: בסדר גמור. הלאה. משהו אחר מטריד אותי. האמריקאים הם ידידים ובעלי ברית. אין לנו מה להסתיר מהם. אנחנו מעבירים להם הכל.
- ג'יי: כן?
- איתן: ואף על פי כן נדמה לי שהם מפעילים אצלנו כמה וכמה חפרפרות.
- ג'יי: (בחשדנות) כן?
- איתן: והחומר שהם אוספים אצלנו מגיע גם לידיים אחרות, לא ידידותיות. אנחנו חייבים לדעת מי עובד בשבילם אצלנו.
- ג'יי: (בכעס) מה לעזאזל קורה כאן? (לסלע) הרי סיכמנו שאני פועל רק בשביל ישראל. שאני לא עושה שום דבר נגד אמריקה.
- איתן: אתה לא פועל בשביל ישראל ולא נגד אמריקה. אתה פועל בשביל עצמך.

ג'יי: **(נסער)** בשביל עצמי? מה בדיוק אני עושה בשביל עצמי? לוקח מכם כסף?
 אמרתי לכם אלף פעמים שאני לא רוצה כסף. אתם הכרחתם אותי לקחת. אסור
 היה לי לגעת בו. קחו אותו. קחו. **(מרוקן את כיסיו. פונה לסלע)** אתה יודע מה
 הייתי מוכן לסכן למענך. לא רק את עצמי. גם את אן. ולא ביקשתי דולר אחד
 בתמורה. אז לא די שאתם מבזים אותי בכסף, אתם גם דורשים ממני לבגוד
 במדינה שאני חי בה?

סלע: רק רגע, ג'יי. הוא לא מדבר על כסף.
 ג'יי: הפגישה נגמרה. אני אחזיר לכם כל מה שקיבלתי. רשמתי כל דולר. זה הטיפ
 בשביל המלצרים שלך. תחזירו הנה את אן.
 סלע: תן לו להסביר לך.

ג'יי: אין מה להסביר. הבנתי. אני מבקש שתשלח מישהו לקרוא לה.
 איתן: אתה עובד בשבילנו משום שאתה צריך אותנו. משום אתה יודע בדיוק כמוני
 שאמריקה אינה בטוחה ליהודים. שאם יתרחש בה משבר פוליטי, חברתי או
 כלכלי, היהודים ישלמו ראשונים את המחיר. מה שקרה ליהודי אירופה, עלול
 לקרות גם לכם. לכן הדוד של אן תורם לנו חצי מליון דולר כל שנה. כדי לבנות
 מקלט בירושלים. כדי שהקירות שלו יהיו מבוצרים. כדי שאף אחד לא יוכל
 לפגוע בו שם. ואם אתה עדיין חושב שפנית אלינו רק כדי לעזור לנו, אתה יכול
 לחזור לווינגטון.

איתן יוצא. סלע יוצא אחריו. ג'יי נשאר לבדו. כעבור רגע חוזרת אן.

אן: מה קרה, ג'יי?
 ג'יי: שום דבר.
 אן: אני רואה שמהו קרה.
 ג'יי: אנחנו חוזרים הביתה.
 אן: הביתה? חשבתי שאנחנו נוסעים להתחתן בוונציה.
 ג'יי: אני אסביר לך בדרך.
 אן: למה הם הלכו?

- ג'יי: מה זאת הפרווה הזאת?
- אן: קניתי. יפה נכון?
- ג'יי: תוריד אותה מיד.
- אן: אבל למה?
- ג'יי: תוריד אותה זה!
- אן: קודם תסביר למה.
- ג'יי: **(מסיר ממנה את המעיל)** תוריד גם את הטבעת הזאת, לעזאזל. **(מנסה להוריד את הטבעת מאצבעה)**
- אן: אתה מכאיב לי!
- ג'יי: קחי את התיק שלך ובואי!
- אן: לא רוצה. אתה יכול לנסוע הביתה לבד. אתה חושב שתגיד לי לבוא ואני אבוא, ותגיד לי ללכת ואני אלך? שתפשיט אותי ככה בכוח? מה פתאום אתה בכלל מרים עלי יד?
- ג'יי: סליחה. **(אוחז בידה)**
- אן: אל תיגע בי.
- ג'יי: בבקשה. בואי נלך.
- אן: אבל למה? מה קרה?
- ג'יי: אני לא עובד יותר בשבילם.
- אן: בגלל המעיל והטבעת? כבר דיברנו על זה. הם משלמים לנו בשביל המאמץ. בשביל הזמן. בשביל העבודה. לא בשביל המסמכים. יש לנו גם הרבה הוצאות. הם צריכים לכסות את ההוצאות האלה.
- ג'יי: הם רוצים שאני אסגיר להם סוכנים אמריקאים, אן. לולא לקחתי מהם כסף, הם לא היו מעזים לבקש דבר כזה.
- אן: שיבקשו. אתה תעשה רק מה שאתה רוצה. תמיד עשית מה שרצית. מה שנכון לעשות. אני סומכת עליך שתדע לבחור בין טוב לרע. אתה לא סומך על עצמך? כל החיים שלך חייבת להזדמנות הזאת, ג'יי. מה תעשה עכשיו? תחזור למשרד ותמשיך לשנוא את אלה שלא מעבירים לישראלים מה שמגיע להם? תמשיך לשנוא את עצמך משום שאתה סותם את הפה? הישראלים צריכים אותך. הם

יודעים שלעולם לא ימצאו מישהו כמוך. אתה רוצה להמשיך לעבוד בשבילים.
 אני רואה. אל תגיד לי שלא. אתה רוצה ואתה יכול. ואתה מספיק חכם לעשות
 רק מה שאתה רוצה. אתה לא בובה שלהם.

ג'יי: הם מנצלים אותי, אן.

אן: הם לא יכולים לנצל אותך. אתה פניית אליהם ביוזמתך. אתה קובע את הכללים.
 אתה מחליט מה מותר מה אסור לפי המצפון שלך. אתה האדם הכי מוסרי
 בעולם. לכן אני כל כך אוהבת אותך.

היא מחבקת אותו. הוא מחבק אותה. נכנס מלצר.

ג'יי: (למלצר) לך תקרא להם...

סוף מערכה ראשונה

מערכה שנייה

תמונה 15

ג'יי על מזרון בכלאו. אן על מיטתה בבית החולים, רופא ואחות מטפלים בה.

סם: (לקהל) אכלתם? שתיתם? פטפטתם? הסתכלתי עליכם בהפסקה. אתם דומים מאד לקהל שהיה לנו בישראל. גם שם לובשים חליפות של שמונה מאות דולר. לא מתים שם ברעב כמו שהם רוצים שנחשוב. בכל שנה מגיע מישו מהמגבית ומספר כמה רע להם. שהשנה שעברה הייתה גרועה, אבל השנה הרבה יותר גרועה. ואם אני לא אמהר לתרום חצי מליון דולר, יקרה שם אסון. אתם רואים את החליפה הזאת? בלומינגדייל. לפני שנסעתי לישראל התביישתי ללבוש אותה. איך יהודי יכול לקנות חליפה בחמש מאות דולר, כשבישראל מסתובבים ילדים בלי נעליים? שויין. אחרי שראיתי אותם נרגעתי, והמשכתי לתרום בלב שקט גם לעניי העיירה שלי. הישראלים מתלוננים שאנחנו תורמים לגויים ארבעה מיליארד דולר בשנה. מה לעשות? אמריקה היא הבית שלנו. אנחנו קודם כל אמריקאים. הגיע הזמן להניח את הקלפים על השולחן. אמריקה היא מקום טוב יותר ליהודים מאשר ישראל. אנחנו קהילה גדולה יותר וחזקה יותר ויהודית יותר. ביום כיפור שעבר ביקרתי בתל אביב. יצאתי לרחוב, כמעט דרסו אותי אופניים. חזרתי למלון. התיישבתי במרפסת. גואלד. המונים יושבים על החוף. אוכלים ושותים. מטקות. בחורות עם ציצקלך. זה המרכז הרוחני היהודי? הישיבות הגדולות נמצאות בברוקלין ולא בירושלים. ישיבה יוניברסיטי אצלנו ולא אצלם. ואיפה בשביס זינגר, סול בלו, ארתור מילר, וודי אלן, ושפילברג שלהם? מה יש להם שם? קירות נופלים של בתי כנסת ישנים, שיהודים טסים להצטלם לידם. זאת האמת, רבותי. וכשהם אומרים שההתבוללות שלנו מסכנת את קיומו של העם היהודי, אני אומר: מדינת ישראל מסכנת אותו. שישה מיליון יהודים מוקפים במיליארד מוסלמים פנאטים. מטורף אחד ישיג פצצה אטומית, והם אפר ואבק. וכשמיסטר רפי איתן אומר שיום אחד נישלח כולנו ברכבות לתאי גזים בנבאדה, אני אומר לו: אם כך יקרה - ואני בטוח שלא יקרה - אבל אם כך יקרה, מדינת ישראל תחדל להתקיים, הרבה לפני כן.

אן פונה אל ג'יי הנמצא בתאו.

- אן: ג'יי...
- ג'יי: לא עכשיו, אן...
- אן: אתה חושב שאם לא תענה לי, לא אדבר אליך? אתה חייב לדעת את האמת. מה שמספרים לכם ב-CNN הוא שקר. אני לא חוגגת כאן. כל יום אני הולכת למשרד הפנים ומתחננת לתעודת זהות, וכל יום אומרים לי מחר. כל פליט עלוב מארץ נידחת מקבל אזרחות ברגע שהוא מגיע. אותי הם דוחים כבר שלושה חודשים. אותך בכלל לא יכניסו הנה. אנחנו הוכחה שהם בגדו באמריקה. לכן הם רוצים להעלים אותנו. לכן הם מכחישים בכלל שעבדנו בשבילם. אנחנו בסך הכל שני טרחנים שנדבקו אל רפי איתן ושהוא עצמו בכלל לא עובד במוסד. אתה יודע מה אמרו עלינו כאן בטלביזיה?
- ג'יי: אני לא רוצה לשמוע...
- אן: שאני זונה. שאני נרקומנית.
- ג'יי: אני לא רוצה לשמוע.
- אן: שאתה רודף בצע. שאתה סובל מהזיות. שאתה שקרן כרוני.
- ג'יי: אני לא רוצה לשמוע.
- אן: שאני שוכבת עם נהגי מוניות. עם שליחים של פיצה.
- ג'יי: למה את מספרת לי את זה? כדי שאני אתלה את עצמי בחגורה של המכנסיים?
- אן: כי אני מפחדת שהתחלתי להאמין לסיפורים האלה.
- ג'יי: די. די. די!
- אן: **(בכעס לרופא)** אל תיגעו בי. אני אתלונן במשטרה. אני בכלל לא צריכה להיות כאן. אני רוצה לנסוע הביתה. בעלי מחכה לי. אתם לא יודעים מי אני?
- רופא: תירגעי. אנחנו יודעים.
- אן: למה אתם קושרים אותי?
- אחות: אנחנו לא רוצים שתזיקי לעצמך.
- אן: תנו לי כמה זאנטאק, ואני אלך.

- רופא: אנחנו לא יכולים לשחרר אותך לפני שנקבל את התוצאות של הבדיקות.
- אן: ג'יי!
- ג'יי: **(בכעס)** אני לא מאמין לאף מילה שלך. גם לא למחלות שלך. את לא מנסה בכלל לשחרר אותי. את חושבת רק על עצמך. את בונה את עצמך על הסבל שלי.
- אן: ג'יי...

סם נכנס לתאו של ג'יי.

- סם: ערב טוב, ג'יי.
- ג'יי: סם? איך נכנסת הנה? זה המקום הכי שמור באמריקה.
- סם: פשוט מאד. אבל אל תספר לאף אחד. לְחַמּוֹתִי היה דוד במשרד המשפטים. הוא מת מזמן. אבל היה לו בן שהייתה לו חנות בגדים בברוקלין. גם הוא מת. אשתו של הבן הזה הייתה פסיכיאטרית במשטרה במנהטן. היום היא בבית אבות במיאמי. אבל יש להם שלושה ילדים. אחד רופא עור בושינגטון. לרופא הזה הייתה פציינטית שנכנסה להיריון מבחור שהיה מזכיר בבית הלבן.
- ג'יי: לא יכול להיות.
- סם: המחזאי הכניס אותי.
- ג'יי: בשביל מה?
- סם: דאגתי לך. אנחנו מְשֻׁפָּקָה. לא?
- ג'יי: בערך...
- סם: אני מנסה להבין אותך. בגילך הייתי כנראה עושה את הטעויות שאתה עשית. אבל בגילי אני מתקשה להבין את ההקרבה שלך. למען מה? למען מדינה? בשביל מה לנו מדינה? רוב הצרות של האנושות החלו כשבני אדם החליטו להקים מדינות.
- ג'יי: לו הייתה לנו מדינה לפני חמישים שנה, היא הייתה מצילה שישה מיליון יהודים...
- סם: המדינה הקטנה הזאת הייתה מצילה אותם? זה מה שחושבים אצלכם במודיעין? **(צוחק)** הרי אנגליה וצרפת ורוסיה ביחד לא הצליחו להציל את עצמן.

- ג'יי: אז מה לעשות? לשבת בחיבוק ידיים? ולחכות שתקום עוד מדינה כמו גרמניה הנאצית?
- סם: זה בדיוק העניין. צריך להבטיח שלא תקום. בשביל זה צריך להפיץ את הרעיון שלא צריך בכלל מדינות. שבני אדם אינם עצים. הם לא צריכים שורשים. הם יכולים להסתובב בעולם ממקום למקום, לדבר עם מי שירצו, לעשות עסקים עם מי שירצו, למכור ולקנות ממי שירצו. ולכן אין טעם לבזבז זמן על מדינה קטנה ועלובה שרק עושה לנו צרות.
- ג'יי: המדינה הקטנה והעלובה הזאת, סם, היא הנס הכי הגדול שקרה לנו באלפיים השנים האחרונות.
- סם: אז אתה לא מתכוון להביע צער וחרטה על מה שעשית?
- ג'יי: לא...
- סם: ריבונוע של עוילם. אתה לא רוצה לצאת מכאן?

תמונה 16

משרדי הלשכה לקשרי מדע בתל אביב. נכנסים איתן ואל"מ סלע.

- סלע: מה כל כך דחוף?
- איתן: צריך לסיים את הפרשה הזאת.
- סלע: מה קרה?
- איתן: אשתו קנתה החודש תכשיטים בארבעת אלפים דולר.
- סלע: אתה הכרחת אותו לקחת כסף.
- איתן: אבל לא הכרחתי אותו להוציא עשרת אלפים דולר במלונות ובמסעדות. תראה את דו"ח כרטיס האשראי שלו.
- סלע: לא הסברת לו שהוא חייב לשלם במזומן?
- איתן: הוא לא איש שדה. הוא לא יודע להיזהר. מוכרחים לנתק איתו את הקשר.
- סלע: אנחנו זקוקים למפרט של הרדאר הסורי החדש.
- איתן: נמצא מקור אחר.

- סלע: ותוך כמה זמן תשיג לי את המפרט?
- איתן: אין לי לוח זמנים.
- סלע: אז אתה לא יכול להשבית אותו. הסורים קידמו סוללות טילים. מחר עלולה להתרחש שם תקרית.
- איתן: ב-FBI לא יושבים מטומטמים. בכל שבוע הוא מוציא מהארכיון ערימה של תיקים. הארכיון עורך רישום. יום אחד ישאלו אותו לשם מה הוא צריך אותם.
- סלע: אני לא צריך את המפרט הזה כדי לקרוא בו בלילה לפני השינה. הגזירה חמה. אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו להיות מופתעים. יש לך מקור אחר, או אין לך?
- איתן: אני לא יכול להבטיח לך את ה...
סלע: אין לך.
איתן: תקשיב.
- סלע: הוא היהודי היחידי באמריקה שיש לו ביצים. האחרים לא ינקפו אצבע בשבילנו.
- איתן: אי אפשר לסכן את חילופי הידע שלנו עם ארצות הברית בגלל מפרט אחד של רדאר.
- סלע: אתה לא דואג לחילופי הידע שלנו עם אמריקה. אתה דואג לראש שלך. אתה יודע שאם הוא ייתפס אתה מחוסל.
- איתן: גם אתה.
- סלע: המפרט הזה יחסוך לנו הרבה דם. לא רק של טייסים.
- איתן: זה עלול לקחת לו כמה שבועות. אני לא יכול לערוב שהוא לא ייתפס.
- סלע: אני נוסע מחרתיים לקנדה בענייני המגבית. אני מוכן להיפגש איתו, ולוודא שהוא מעביר לנו את החומר בתוך עשרים וארבע שעות. אחר כך תעשה איתו מה שאתה רוצה.
- איתן: עשרים וארבע שעות?
- סלע: כן.
- איתן: הבטן שלי אומרת להגיד לך לא. בכל פעם שמישהו סביבי רעב מדי, אני מקבל צרבת.
- סלע: דבר עם ראש הממשלה.

איתן: אני יודע מה הוא יגיד. אני יודע גם מי יצטרך לתת לו אליבי אחר כך. לכל הרוחות. אין לי ספק שאני טועה. יש לך עשרים וארבע שעות. אפילו לא דקה יותר. (יוצא)

סלע: (לקהל) כל זה לא היה ולא נברא. פגישה כזאת לא הייתה מעולם. המחזאי לא טרח לברר למה נסעתי לפגוש את פולארד בושינגטון, ולכן בדה את עניין הרדאר. זה שקר מוחלט. אם כי הצורך במפרט של הרדאר היה אמיתי. אני לא מכחיש. טייס קרב יושב לבדו בתא, ועיניים ענקיות, בלתי נראות, עוקבות אחריו. כל עוד הן פקוחות, הוא חשוף לגמרי. בכל רגע הוא עלול לראות שובל לבן של גוף מתכתי קטן מתקרב אליו מן האדמה. והוא יודע שתרגילי התחמקות כבר לא יועילו. בעוד רגע ידביק אותו הגוף הקטן הזה, והתפוצצות אדירה תותיר ממנו רק רסיסים קרים בין הסלעים. העליונות של הטייס הרואה את העולם בזעיר אנפין, העליונות האלוהית הזאת, היא רק אשליה בלי מפרט הרדאר...

תמונה 17

אור על אן, הנמצאת בבית החולים. הרופא יושב מולה.

רופא: כאבי הבטן האלה פסיכוסומאטיים. כל תוצאות המעבדה תקינות. אין לך שום דבר. את מחזיקה הכל בבטן, ולכן היא כואבת.

אן: הבטן כואבת כי אני לא יכולה לעכל את האוכל שלכם.

רופא: אולי את לא יכולה לעכל גם את מה שקורה לך.

אן: לא קורה לי שום דבר.

רופא: אני מתאר לעצמי מה עברתם, את ובעלך. אף אחד לא היה יוצא בשלום מטראומה כזאת. כמה זמן לא ראית אותו?

ג'יי עובר מתאו שבבית הכלא לחדר הרופא.

- אן: **(לג'יי)** אני לא יכולה להפסיק לחשוב עליך. אתה כל הזמן לידי. אוכל איתי. מטייל איתי. ישן איתי.
- רופא: מצאנו את הניירות האלה בתיק שלך. **(מראה לה ניירות)** את מתגרשת?
- אן: **(לג'יי)** אני לא צריכה ממך שום ניירות, ג'יי. אתה חושב שאם אחתום עליהם, ניפרד? רק המוות יפריד בינינו.
- ג'יי: לכי אל בית הקברות, אן, קני חלקת קבר, הציבי מצבה וחרטי עליה: כאן טמון ג'ונתן ג'יי פולארד שנשכח על ידי אלוהים ואדם.
- רופא: למה את רועדת ככה?
- ג'יי: כך תדעי שלא תראי אותו לעולם. לא תשמעי ממנו לעולם. כך תמחקי אותו מן החלומות שלך.
- רופא: קר לך? רוצה שנחמם את החדר?
- ג'יי: עכשיו את משוחררת. עכשיו את יכולה לחיות את חיך.
- רופא: למה את לא עונה לי?
- אן: **(לקהל)** זה לא נכון. זה לא היה כך. הגעתי לבית החולים בטעות. נהג המונית לא הבין אותי. לא ידעתי שזה בית חולים פסיכיאטרי. הייתי לילה אחד בחדר מיון. בבוקר שחררו אותי. לא קיבלתי ואליום. לא קשרו אותי. אף אחד לא איים להכניס אותי למחלקה סגורה...

נכנס סם.

- אן: **(לסם)** לא נראיתי ככה. לא התלבשתי ככה. לא היה לי מעיל פרווה. למה אתה נותן להם להעלות את המחזה הזה? כי זה סנסציוני? זה מרגש?
- סם: אנחנו לא מתכוונים לעורר סנסציה, מיידלה.
- אן: אלה שקרים שהופכים את החיים שלי למלודרמה זולה...
- ג'יי: סוהר!
- סם: אבל מי שיתרגש מן המלודרמה ישאל איך הגעתם לכאן. מה דינם של מי שפיתו אתכם. והשתמשו בכם. ואחר כך בעטו בכם, והשליכו אתכם. ולא עשו עד היום שום דבר כדי להציל אתכם...

ג'יי: סוהר...

אן: הם רוקדים על הדם שלי, המנוולים. מתלבשים. משחקים. מבלים. פרמיירות.
קוקטילים. ואני ממשיכה להירקב כאן.

ג'יי: סוהר!

הרופא מוציא את אן החוצה.

ג'יי: סוהר! הנעליים שלי קרועות. הסוליה נשחקה לגמרי. הרצפה כאן קרה. הרגלים
שלי קפואות. אני לא יכול לדרוך עליהן. מה אני צריך לעשות בשביל זוג
נעליים? לכתוב לסנטור קנדי? סוהר!!

אור על אל"מ סלע.

סלע: (לקהל) מי שעשו את ההצגה הזאת לא מסוגלים לקשר בין אמנות ואחריות. הם
לא מעלים בדעתם איזה נזק הם גורמים לי. אבל אני יצאתי בשלום מעשרים
ושבעה קרבות אוויר. לא הם יפילו אותי. נכון. אני לא מלקק דבש. החלום לפקד
על חיל האוויר - להיות הנשר הגדול בשמיים - החלום הזה נגוז. היום אני תופי
קצוץ כנפיים. חובט בכלוב בגלדי הזרועות שלו. אבל לא הובסתי. אני מחכה
לרגע הנכון להמריא ולהיעלם בין העננים, ולחזור ולהופיע מכיוון השמש...

תמונה 18**דג'נובה חוקר את ג'יי.**

- דג'נובה: אני חוקר ותיק, ג'יי. אני כבר יודע שבכל פעם שאני מגלה מקק בכיור המטבח שלי, מאות קרובים שלו מסתתרים בצינורות הביוב.
- ג'יי: אני אומר לך שלא היו לי שותפים.
- דג'נובה: כשעשינו עסקת טיעון, התחייבת לשתף פעולה. אם יתברר שידעת מיהו אותו מיסטר איקס, יהיה לי קשה מאד לשכנע את בית המשפט לקבל את העסקה.
- ג'יי: אני לא יכול להמציא שותפים שלא היו.
- דג'נובה: עזור לי לעזור לך. יש כמה חברים יהודיים בוועדת המודיעין של הקונגרס. יתכן שאחד מהם ראה פרוטוקול סודי על הכור האטומי של פקיסטן. הוא לא צילם אותו בשביל הישראלים, אבל אולי הוא העביר להם את הקוד שלו. כעבור יומיים שלושה הם העבירו לך את הקוד הזה, ואתה צילמת את הפרוטוקול.
- ג'יי: זאת תיאוריה מעניינת, אבל אין לי מי מושג אם יש לה קשר למציאות.
- דג'נובה: **(מוציא מסמך)** אתה מכיר את המסמך הזה?
- ג'יי: לא.
- דג'נובה: זאת רשימת הסוכנים שלנו שנתפסו בידי ה-KGB בשנה האחרונה. אחד עשר הוצאו להורג. השאר נרקבים בכלא. אתה יודע איך הרוסים עלו עליהם?
- ג'יי: אתה יודע שלא הייתה לי נגישות לחומרים כאלה.
- דג'נובה: אבל על חלק המסמכים שנתת לישראלים צוינו הסוכנים שהעבירו לנו אותם. החפרפרת הרוסית שעובדת אצל הישראלים עלתה על המסמכים האלה. כך זוהו הסוכנים שלנו, וכך הם נתפסו.
- ג'יי: זה לא נכון.
- דג'נובה: אם אתה לא נותן לי את מיסטר איקס, אני מבטל את עסקת הטיעון ומכניס את זה לכתב האישום.
- ג'יי: אני לא יודע מיהו מיסטר איקס.

נכנס סם.

סם: אדוני הנכבד! אני דורש ממך להפסיק את ציד המכשפות הזה. אתה לא מחפש את מיסטר איקס. אתה מחפש את כולנו. פקידים יהודים מוזמנים יום-יום לבדיקות ביטחוניות. הסיווג שלהם מבוטל. מדענים יהודיים מסתירים את הירמולקס שלהם בכיסים. עיתונאים יהודיים נאלצים לחשוף מקורות. מפחדים לשאול שאלות. כולנו צריכים פתאום להוכיח את הנאמנות שלנו לאמריקה.

דג'נובה: כל מי שנחקר, זומן משום שהוא חשוד. לא משום שהוא יהודי!

סם: כל הנחקרים שלך יהודים, אדוני.

דג'נובה: הם נחקרים על פי החוק והם ייענשו על פי החוק. ואתם לא תסחטו ממני הנחות בדמגוגיה יהודית על אנטישמיות. (לג'יי) עדיין לא ענית לשאלה שלי. מי היה השותף שלך בקונגרס?

ג'יי: לא היה לי שותף.

דג'נובה: אין עסקה, פולארד. אין ולא תהיה. אתה תשב כל ימי חייך בכלא.

נוטל את תיקו ויוצא.

סם: העסקה כולה הייתה כנראה א-גויישע טריק. השמוק הזה לא התכוון כלל לקיים אותה. ואנחנו, קהילה גדולה וחזקה, עם עיתונאים ופרקליטים ושופטים, וחברי קונגרס וסנאטורים, הנחנו לאנטישמים המנוולים האלה לקבור אותו מתחת לאדמה. ולא משום שחששנו שהגויים יגידו שאנחנו לא נאמנים לאמריקה. האמת הרבה יותר גרועה. לא נלחמנו למענו, משום שרבים מדי בינינו בכלל לא רוצים שהגויים ידעו שהם יהודים. מתביישים. חלומם הוא להיות גויים. או לפחות להראות כמו גויים, ולהיקרא כמו גויים. למי יש היום שמות יהודיים? לוופי גולדברג. יהודי מוכן להשקיע עשרת אלפים דולר כדי לקצר את האף שלו. לא שמתם לב כמה קצרים האפים של היהודים אצלנו? עוד כמה שנים לא יהיה להם שם שום דבר. גורנישט. גורנישט מיט גורנישט.

תמונה 19

נכנס ג'יי ארגז קרטון גדול של מסמכים בידיו. הוא מניח אותו על השולחן, ומנסה להכניס את המסמכים למזוודתו.

- ג'יי: אן?
- אן: אני במטבח. (נכנסת) הכל בסדר?
- ג'יי: כן. בסדר גמור.
- אן: אני חושבת שהמזוודה קטנה מדי.
- ג'יי: תני לי עוד תיק.
- אן: (מביאה לו) הם ביקשו את כל המסמכים האלה?
- ג'יי: כן.
- אן: זה לא יכנס גם בתיק הזה.
- ג'יי: מה שלא יכנס עכשיו, אקח איתי אחר כך.
- אן: מתי אחר כך?
- ג'יי: אחר כך.
- אן: ובינתיים הם יישארו כאן?
- ג'יי: כן.
- אן: אני לא יכולה להחזיק מסמכים כאלה בבית, ג'יי. לפעמים נכנסים הנה אנשים.
- ג'יי: שימי אותם בארון.
- אן: איזה ארון?
- ג'יי: מתחת לנעליים.
- אן: ואם מישו ימצא אותם?
- ג'יי: מי מלבדנו מחטט בארון הזה?
- אן: העוזרת.
- ג'יי: אז כשהיא באה, תנעלי את הארון.
- אן: ואם מישו במשרד יצטרך את המסמכים האלה?
- ג'יי: תמיד לקחתי מסמכים הביתה. עד היום אף אחד לא אמר שום דבר.
- אן: אבל כל כך הרבה?

- ג'יי: אני אגיד שלא הספקתי למיין אותם במשרד.
- אן: זאת לא תשובה הגיונית, ג'יי.
- ג'יי: הם לא כל כך הגיוניים שם. לא יודעים לעבוד. אני מנסה ללמד אותם לחשוב, והם נעלבים. כדי להיות כל כך אנטישמי צריך להיות ממש פרימיטיבי.
- אן: הם רואים אותך לוקח את המסמכים האלה ולא חושדים בשום דבר?
- ג'יי: אני היחידי שם שעובד ברצינות.
- אן: אני לא מבינה איך אתה לא מפחד. בכל פעם שאני נתקלת בשכנים במעלית, נדמה לי שהם קוראים את המחשבות שלי, ורצים ל-FBI.
- ג'יי: אל תדאגי. אני זהיר מאד.
- אן: כל מי שנתפס היה בטוח שהוא זהיר מאד.
- ג'יי: אני לא כל אחד. אם מישו יחשוד בי אני אדע על כך ראשון.
- אן: אולי כדאי להפסיק לכמה שבועות. רק כדי להיות בטוחים.
- ג'יי: **(מוצא מסמך)** הנה. לא זכרתי איפה שמתי את זה. המתקנים הגרעיניים של לוב.
- אף אחד לא יכול לתת להם חומר כזה.
- אן: הם הסתדרו לא רע גם לפני שהתחלת לעבוד בשבילם.
- ג'יי: הם הסתדרו רע מאד.
- אן: בוא ננסה להיות הגיוניים, ג'יי. אני לא בנויה להרפתקאות כאלה. אתה יודע שאני לא גיבורה גדולה. אף פעם לא חשבתי שנסתבך ככה. אני לא נשארת בבית עם המסמכים האלה.
- ג'יי: אל תדאגי. אם יקרה משהו, אני אתקשר ואזהיר אותך. **(היא חשה כאב בבטנה)**
- מה יש לך?
- אן: שום דבר. מה אמרת?
- ג'יי: אמרתי שאם יקרה משהו אני אודיע לך.
- אן: איך תודיע?
- ג'יי: נקבע קוד.
- אן: מה זאת אומרת?
- ג'יי: אם יקרה משהו, אני אתקשר ואגיד אותו. **(חושב רגע)** קקטוס.
- אן: קקטוס?

- ג'יי: כן.
- אן: מה פתאום קקטוס? זה נשמע כל כך טיפשי.
- ג'יי: מה זה משנה? אם אני אתקשר ואגיד קקטוס, תדעי שקרה משהו, ותחביאי את המסמכים האלה.
- אן: איפה?
- ג'יי: תיקחי אותם ותברחי.
- אן: רק רגע, ג'יי. אנחנו לא באיזה סרט אידיאלי. אם אני אחביא את המסמכים האלה בבית, ימצאו אותם אחרי דקה. אם אני אברח איתם יתפסו אותי בחזר המדרגות. אני לא מבינה. הם לא אמרו לך איך לברוח? לאיפה לברוח?
- ג'יי: תפסיקי לפחד כל כך. הם יודעים מה הם עושים. הם חילצו אנשים במצבים הרבה יותר מסוכנים.

הוא יוצא, שני התיקים בידיו. כאב הבטן שלה מתגבר. היא נוטלת את הטלפון.

- אן: את סם גולדסטין, בבקשה... זה עניין אישי. אני קרובת משפחה... הלו, סם? זאת אני. אני מבקשת שתבוא הנה... כן. מיד... אני לא יכולה לדבר על זה בטלפון...

תמונה 20

אחה"צ בגן ציבורי בווינגטון. נכנס אל"מ סלע. מן העבר השני נכנס ג'יי, שני התיקים בידיו. הם מתחבקים.

- סלע: מה יש בתיקים האלה?
- ג'יי: הייתי בדירה של מכונת הצילום. צלצלתי עשר דקות בפעמון. הבחורה הייתה בפנים. היה אור. והיא לא פתחה לי. לא יכולתי להשאיר אותם במכונת.
- סלע: אתה לא חושש להסתובב איתם בפארק?

- ג'יי: ודאי שאני חושש. אבל יש דברים שמדאיגים אותי הרבה יותר. הם לא עובדים כמו שצריך. כבר חודש אף אחד לא התקשר אלי. אף אחד לא הזמין שום דבר. הצטברו אצלי מסמכים. אין לי אל מי לפנות. אין את מי לשאול. אני שמח מאד שאתה בווינגטון. סוף-סוף יש עם מי לדבר. מה שלומך?
- סלע: אולי הייתה תקלה. אני אשאל את המפעיל. אתה לא יכול להסתובב עם התיקים האלה ברחובות.
- ג'יי: אז בוא נחזור לדירה. לך היא תפתח.
- סלע: חכה רגע. רצית לדבר. לא? שב. **(מתיישב על ספסל)**
- ג'יי: **(מתיישב לידו)** קרה משהו?
- סלע: שום דבר. הבחורה ההיא לא צריכה לשמוע מה שאנחנו אומרים.
- ג'יי: אתה צודק. גם אני לא סומך עליה. היא לא מצלמת כל מה שאני נותן לה. לפעמים היא מחזירה לי מסמכים והדפים נראים כאילו לא הפרידו ביניהם. דרך אגב, מצאתי מאה שבעים מסמכים על טרור אסלאמי באמריקה. אתה לא מתאר לעצמך מה יקרה כאן בעוד כמה שנים. הם לא כת של תימהונים. הם אוספים כסף. נשק. מדברים על יום הדין. על ג'יהאד. מתכננים פעולות התאבדות.
- סלע: אנחנו זקוקים עכשיו למשהו בדחיפות.
- ג'יי: כן? **(נדרך)**
- סלע: ליד דמשק יש ארבעה בסיסים של טילי נ.מ. עם רדאר חדש.
- ג'יי: אני אחפש את הצילומים בארכיון.
- סלע: אנחנו לא יודעים איך הרדאר הזה עובד.
- ג'יי: אין בעיה. אני אביא לכם גם צילומים של הרדאר.
- סלע: אנחנו צריכים את המפרט הטכני. אנחנו צריכים לגלות את המגבלות שלו. לדעת איך אפשר להתחמק ממנו.
- ג'יי: בסדר גמור. זה בטח רדאר רוסי. דגם חדש. אני אנסה לברר.
- סלע: אנחנו נשמח גם לדעת אם חיל האוויר האמריקאי כבר פיתח שיטות להתחמק ממנו.
- ג'יי: זה לא כל כך פשוט, אבל אני אנסה.

סלע: אני מוכרח לראות את החומר עד מחר בלילה. מחרתיים אני טס. אני חייב להיות בטוח שמצאת בדיוק מה שאנחנו צריכים. זה לא דחוף. זה בהול.

ג'יי: אני אשתדל.

סלע: יפה.

ג'יי: זה הכל?

סלע: ניפגש מחר במלון. בתשע.

ג'יי: ומה לעשות בתיקים האלה?

סלע: כדאי שתחזיר אותם למשרד שלך.

ג'יי: אתה לא רוצה שנצלם אותם?

סלע: תחזיר אותם למשרד. נראה מחר בתשע. (ג'יי מכחכת בגרונו) מה קרה? אתה

לא מרגיש טוב?

ג'יי: שום דבר. אני מרגיש מצוין. למרות שבזמן האחרון יש לי לפעמים הרגשה משונה. יש דברים שאני לא מבין. מצד אחד אתה רוצה משהו חשוב, ומצד שני אתה לא רוצה את מה שכבר אספתי. למה? זה פחות חשוב? אני לא יודע איך לפרש את זה. וזה לא הדבר היחיד. אני בקושי ישן. כל לילה אני מתעורר כמה פעמים. מבוהל. בטוח שאיזה מסמך על נשק כימי בלוב התחמק ממני. אולי אני סתם פרנואיד. אולי אני כבר לא שולט בעצמי. אני לא יודע מה לחשוב. גם אתה לא אומר לי הכל. פתאום אני מרגיש לא רצוי. זה לא מעליב אותי. זה מדאיג אותי. אולי בעצם אתה צודק. אולי אני מאבד את כושר השיפוט שלי. (לפתע קם) שכח מה שאמרתי. מצטער. זה היה סתם רגע של פאניקה. אל תדאג. אני אביא לך מחר את המפרט של הרדאר.

ג'יי נוטל את התיקים ויוצא בחיפזון. סלע נשאר מודאג. נכנס סם.

סם: הלו, קולונל.

סלע: מיסטר גולדסטין.

סם: מה אתה עושה כאן? חשבתי שאתה משתזף עכשיו בשמש באיזה בסיס בלב המדבר.

- סלע: באתי הבוקר לביקור. הרצאה. פגישה וחזרה למדבר.
- סם: גם אני הגעתי הבוקר. לא מצאתי מונית במלון. חשבתי ללכת שפצירען דרך הפארק לרכבת התחתית. והנה, די ביסט 17.
- סלע: כן.
- סם: כנראה שמן השמים זימנו אותנו. אני רוצה לדבר איתך על משהו.
- סלע: אולי ניפגש מחר לארוחת בוקר בהילטון?
- סם: זה משהו פרטי. בעניין בעלה של האחיינית שלי. ג'יי פולארד. דיברתי איתה אתמול. הוא במצב קשה. שניהם במצב קשה. לכן מיהרתי לבוא הנה. חשבתי שאולי אתה יודע משהו. נדמה היה לי שראיתי אותו כאן.
- סלע: כאן? לא ראיתי אותו. לא ראיתי אותו כמעט שנה.
- סם: אני לא רוצה לתחוב את האף לעניינים שאינם נוגעים לי, אבל הם בכל זאת מְשֻׁפָּקָה. חשבתי שאולי אתה יודע משהו. ראיתי אותך מדבר פה עם מישהו עם שני תיקים. זה לא היה הוא?
- סלע: זה היה מישהו מהמגבית.
- סם: מהמגבית בווינגטון?
- סלע: כן...
- סם: תרשה לי בכל זאת לתת לך עצה. אני לא יודע מה מתרחש בינך לבין ג'יי. לא שאלתי ולא נאמר לי. אבל אני ברוק ותיק, ואני יודע לזהות תחושת בטן. כאן ווינגטון. לא אסיה. כאן יש כל מיני כללי התנהגות, שאולי באסיה לא מכירים מספיק טוב. אני מתפלל שהאולקוס שלי צורח רק בגלל הוויסקי ששתיתי במטוס. עזוב אותו. פשוט עזוב אותו...
- סלע: אני לא מבין למה אתה רומז. באתי לכאן בענייני המגבית. אני פועל לפי כל הכללים. (יוצא)

תמונה 21

ביתם של ג'יי ואן. ג'יי מתכוון למשמרת הלילה. הוא כורך את עניבתו, לובש את מקטורנו, ואורז את מזוודתו.

- סם: אני לא יודע במה הסתבכתם, קינדרלך, ואני גם לא רוצה לדעת. אתם חייבים להסתלק מכאן. כמה שיותר מהר. אחות של גיסתי גרה בפנמה. הבת שלה ג'ודי התחתנה עם גוי שיש לו מלון. אני משלם.
- ג'יי: זה לא עניינך, סם.
- אן: (לג'יי) הוא האדם היחידי בעולם שרוצה בטובתנו.
- ג'יי: אף אחד לא יודע טוב מאיתנו מה טוב בשבילנו.
- אן: אתה יודע?
- ג'יי: כן.
- סם: טלפן למשרד ותודיע שאתה לא מרגיש טוב. אני אקח אתכם לשדה התעופה.
- ג'יי: לא בא בחשבון.
- סם: למה? אתה נפגש שוב עם הקולונל?
- ג'יי: אני לא יודע על מה אתה מדבר. אם אתה רוצה לעזור, תישאר עם אן עד שאחזור. היא לא מרגישה טוב.
- סם: ראיתי אתכם מדברים בפארק.
- ג'יי: לא הייתי בשום פארק.
- סם: תפסיק לשקר.
- ג'יי: (לאן) את רוצה שנזמין לך רופא?
- אן: לא.
- ג'יי: אז לכי למיטה!
- אן: (בכעס) אני לא חולה. אתה חולה. ספר לו את האמת.
- ג'יי: איזו אמת? (לסם) ממה אתה מפחד כל כך?
- סם: ראיתי אותך בפארק. מדבר עם הקולונל. עם שני תיקים ביד. אני לא היחידי שיכול לנחש מה היה בתיקים האלה.
- ג'יי: לא הייתי בפארק.

- סם: יכול להיות שכבר עוקבים אחריך. שמאזינים לשיחות שלך. גם לזאת.
- ג'יי: שיאזינו. אני לא מסתיר שום דבר. **(לאן)** מה עוד סיפרת לו? למה בכלל טלפנת אליו? למי עוד טלפנת?
- אן: לא טלפנתי לאף אחד.
- ג'יי: **(לסם)** אני מציע שתחזור לניו יורק ותשכח שהיית כאן.
- אן: תקשיב לו. הוא יכול לעזור לך.
- ג'יי: הוא מפחד שאם איעצר, יעצרו אותו אחרי. **(לסם)** אל תדאג. אני לא אספר מי הכיר לי את הקולונל.
- סם: אתה מאשים אותי במשהו?
- אן: הוא לא צריך לפחד, ג'יי. אתה צריך.
- ג'יי: וגם את! לא היית צריכה בכלל להתקשר אליו!
- אן: לא הייתה לי ברירה. לו הקשבת לי, היינו כבר מזמן...
- ג'יי: הקשבתי לך. בפאריס. זוכרת?
- סם: את החשבונות האלה תסגרו במלון בפנמה. **(לג'יי)** תחשוב עליה. לא רק אתה תשב בכלא.
- ג'יי: אם אתה חושב שאני צריך לשבת בכלא, תתקשר ל-FBI. הטלפון במטבח.
- סם: אני לא אתקשר ל-FBI. אתה הסתבכת בפרשה הזאת בעצמך, ואתה תצא ממנה בעצמך. **(לאן)** בואי. את יכולה עדיין להציל את עצמך.
- אן: אני לא יכולה.
- סם: אני אחכה לך במלון. **(בזעם לג'יי)** אתה מבין מה עשית, אוֹפֶּר-חֵנוֹקִים? ירקת לבאר שכולנו שותים ממנה, ועכשיו יאשימו אותנו שהרעלנו אותה. שאלוהים יעזור לכם, קינדרלך. **(יוצא)**
- אן: אל תלך, ג'יי.
- ג'יי: אני אחזור בבוקר.
- אן: בבקשה...
- ג'יי: קחי כדור ולכי לישון.
- אן: אם תלך, אני אחתוך את הורידים. כשתחזור, תמצא אותי באמבטיה.
- ג'יי: תפסיקי לדבר ככה.

אן: אתה יודע למה הקאתי בלילה? מישוהו טרק דלת בפרוזדור והתעוררתי. פקחתי עיניים וראיתי אותך לידי. ישן. באגרופים קמוצים. מכווץ. רועד. כל כך נבהלתי עד שפתאום הקאתי. (מתייפחת)

ג'יי: אני אחזור בבוקר.

נוטל את תיקו ויוצא.

תמונה 22

משרדי המודיעין של הצי. ג'יי נכנס לחדרו, ואורז מסמכים בתיקו. כשהוא מסיים ופונה לצאת חוסמים את דרכו קצין וקצינת ביטחון.

קצין: ביטחון. (מראה לו תג)

ג'יי: מה קרה?

קצינה: מה אתה עושה כאן?

ג'יי: זה המשרד שלי. אני עובד כאן.

קצין: עד עכשיו?

ג'יי: הייתה לי הרבה עבודה.

קצין: מה יש לך בתיק?

ג'יי: שום דבר.

קצינה: תפתח.

ג'יי: זה באמת הכרחי? אני עובד כאן שלוש שנים. יש לי סיווג הכי גבוה.

קצין: תפתח.

ג'יי: אשתי מחכה לי. אני מוכרח ללכת הביתה.

קצינה: היא תחכה עוד קצת.

ג'יי פותח את התיק. שני הקצינים מפשפשים בתוכו ומוצאים את המסמכים.

קצין: שב.

ג'יי: אני באמת ממהר.

קצינה: (במכשיר הקשר) המסמכים בתיק שלו.

ג'יי: אני לא מבין מה אתם רוצים. יום שישי היום. לאשתי ולי יש תוכניות.

קצין: גם לנו היו.

נכנס דג'נובה.

דג'נובה: ג'ונתן פולארד? נעים מאד. ג'וזף דג'נובה. משרד המשפטים. אני מנהל את החקירה הזאת.

ג'יי: איזו חקירה?

דג'נובה: (מסתכל במסמכים) מפרט של רדאר רוסי. לאן אתה לוקח את זה?

ג'יי: אני נותן אותם בדרך לאיזה תחקירן במדור אסיה.

דג'נובה: למי?

ג'יי: מה זאת אומרת למי?

דג'נובה: למי אתה הולך לתת אותו?

ג'יי: למה אתה שואל?

דג'נובה: אני רוצה לדעת למי אתה מעביר חומר סודי ביותר ביום שישי בערב.

ג'יי: לתחקירן במדור אסיה.

דג'נובה: מה שמו?

ג'יי: בשביל מה אתה רוצה לדעת את שמו?

דג'נובה: אני רוצה לשאול אותו אם הוא מחכה לחומר הזה.

ג'יי: רק רגע. אני לא מבין. מה קרה?

דג'נובה: איזה תחקירן במדור אסיה עובד ביום שישי בשעה כזאת?

ג'יי: התחקירן התורן.

דג'נובה: מה שמו?

ג'יי: אני לא מבין למה אתה מתעקש לעכב אותי, מר דג'נובה. קבעתי עם אשתי. היא

מחכה לי. יש לנו אורחים.

- דג'נובה: תסביר לי לאן אתה לוקח את המסמכים האלה, ותלך לאורחים שלך.
- ג'יי: אני לא מבין. אי אפשר לדחות את השיחה הזאת למחר?
- דג'נובה: אל תיתמם, מר פולארד. מה התכוונת לעשות במסמכים האלה?
- ג'יי: התכוונתי לקחת אותם הביתה. נוח לי יותר לעבוד בבית. בכל סוף שבוע אני לוקח הביתה מסמכים לעבודה. הקולגות שלי בטח סיפרו לך.
- דג'נובה: אז למה אמרת שאתה מחזיר אותם למדור אסיה?!
- ג'יי: כי אני יודע שאסור לי לקחת הביתה מסמכים כאלה.
- דג'נובה: אתה צודק.
- ג'יי: עכשיו אני יכול ללכת?
- דג'נובה: עוד שאלה אחת. בשביל מה אתה צריך חומר על טילי קרקע אוויר רוסיים?
- ג'יי: הטילים האלה נמצאים בכל פינה בעולם.
- דג'נובה: והמפרט של הרדאר? לאיזה קבוצת טרור יש רדאר כזה?
- ג'יי: למחתרת הקומוניסטית בניקרגואה.
- דג'נובה: ומי מתכוון לתקוף אותם מן האוויר?
- ג'יי: אני לא יכול לענות. התשובה לשאלה הזאת מסווגת.
- דג'נובה: אולי הצבא של ניקרגואה? אולי אתה מעביר להם את המסמכים האלה?
- ג'יי: אני רואה שיש לך יותר משאלה אחת, אדוני. אני מוכן לענות על הכל. תן לי קודם להודיע לאשתי שאני מאחר.
- דג'נובה: בבקשה.

ג'יי פונה אל הטלפון ומחייג. אור עולה על דירת פולארד. הטלפון מצלצל. אן מרימה את השפופרת.

- אן: הלו?
- ג'יי: אן?
- אן: כן?
- ג'יי: אני אאחר קצת. שעה. אולי שעה וחצי.
- אן: למה? מה קרה?

- ג'יי: שום דבר. יש לי עוד קצת עבודה. אל תחכי לי. לכי לפגוש את האורחים. אל תשכחי לתת להם את המתנות. גם את הספרים והקטוס.
- אן: את הקטוס?
- ג'יי: כן. (שתיקה קצרה) אן?
- אן: את הקטוס?
- ג'יי: אל תדאגי. אני אשתדל להגיע בעוד שעה.
- אן: אתה בטוח שהכל בסדר?
- ג'יי: תתנצלי בשמי.
- אן: בסדר.
- ג'יי: להתראות.
- אן: רק רגע... (אך הוא טרק)

אן המבוהלת ממהרת לארוז מסמכים במזוודה. החקירה נמשכת.

- דג'נובה: תראה, מר פולארד. אנחנו מבינים שהרוסים לא צריכים חומר על הרדאר שלהם מאיתנו. גם לא על הטילים שלהם. בשביל מי אספת את החומר הזה?
- ג'יי: אמרתי לך. התכוונתי לעבור עליו בבית.
- דג'נובה: יש כאן יותר מחמש מאות עמודים. אפילו אתה לא תספיק לעבור עליהם בסוף שבוע אחד.
- ג'יי: אם תמשיך לחקור אותי, ודאי לא אספיק.
- דג'נובה: יש לנו את רשימת המסמכים שהוצאת הביתה בשבעת החודשים האחרונים. אפילו אם היית יושב עליהם יום ולילה לא היית מספיק לעבור על כולם.
- ג'יי: עקבתם אחרי שבעה חודשים?
- דג'נובה: עכשיו אנחנו שואלים את השאלות. מה עשית באלפי המסמכים האלה? למי נתת אותם?
- ג'יי: אתה מוכן בבקשה להראות לי את התג שלך? (דג'נובה מראה לו) אני רוצה לדבר איתך בארבע עיניים.
- דג'נובה: דבר. (רומז לקציני הביטחון ואלה יוצאים)

- ג'יי: פנה אלי מישוהו מה-CIA.
- דג'נובה: מה-CIA?
- ג'יי: הם צריכים את זה בשביל המורדים באפגניסטן. הם נלחמים בכיבוש הסובייטי.
- הם צריכים פרטים על המטוסים שלהם...
- דג'נובה: מי האיש?
- ג'יי: על הרדאר שלהם, על הטילים שלהם.
- דג'נובה: מי האיש?
- ג'יי: סליחה?
- דג'נובה: מי יצר איתך את הקשר?
- ג'יי: אני לא יכול לגלות.
- דג'נובה: מי האיש?
- ג'יי: מצטער, אבל...
- דג'נובה: מתי נפגשת איתו? כמה פעמים נפגשת איתו?
- ג'יי: אני אגלה מיהו רק על פי צו של שופט.
- דג'נובה: בסדר גמור. (תולש את תג הזיהוי של פולארד) תן לי את אישור הכניסה שלך.
- אתה מושעה עד סוף החקירה.
- ג'יי: אתה לא מאמין לי?
- דג'נובה: המשחק נגמר, פולארד. אם לא תפתח את הפה שלך, אנחנו נפתח אותו. ותאמין לי שיש לנו שיטות די יעילות.

תמונה 23

לובי של מלון הילטון בושינגטון. נכנסת אן. מן העבר השני נכנס אל"מ סלע.

- אן: תודה שבאת. הוא לא חזר הביתה. אני לא יודעת אם הוא נעצר. אולי רק חוקרים אותו. נורא דאגתי. הוא התקשר שעה אחרי שהוא כבר היה צריך להיות בבית.
- הוא נשמע מבולבל. הוא אמר שהוא מתעכב עוד שעה וחצי. ואחר כך אמר להביא לך את המתנות. את הספרים ואת הקטוס.

- סלע: את הקטוס?
- אן: קבענו שאם הוא אומר לי קטוס, אני מנקה את הבית מכל מיני ניירות. הכנסתי אותם למזוודה, אבל היא הייתה כבדה מדי. ביקשתי מהשכן שיביא אותה להולידיי אין. חיכיתי בלובי והוא לא הגיע.
- סלע: עקבו אחרייך בדרך לכאן?
- אן: לא. אולי. אני חושבת שכן. בהתחלה. אחר כך התחמקתי. לקחתי מונית. נכנסתי לחנות של סוני בשדרות קונטיקט, ויצאתי מהכניסה האחורית. לקחתי מונית אחרת. נסעתי בכמה רחובות קטנים. נכנסתי לכאן דרך החנייה.
- סלע: יפה מאד. אף אחד לא דיבר איתך? אף אחד לא נגע בך?
- אן: מה זאת אומרת?
- סלע: אולי מישחו נתקל בך. במקרה. ושם עליך משהו?
- אן: מה?
- סלע: מכשיר הקלטה.
- אן: לא. שום דבר. אחרי שיצאתי מסוני, לא ראיתי אותם יותר. אני בסדר. אבל אני דואגת לו. הוא לבד. הוא לא יודע מה לעשות. אתה מוכרח לעזור לו. הוא היה נורא מתוח בימים האחרונים...
- סלע: אני מבין. חכי רגע. (קם)
- אן: לאן אתה הולך?
- סלע: לטלפון. אני כבר חוזר.
- אן: לא. אל תלך. (קמה אחריו)
- סלע: אני לא הולך.

היא יושבת. הוא פונה אל הטלפון. מלצרית מגישה לה תה. סלע מחייג. אור על רפי איתן במשרדו.

- סלע: רפי?
- איתן: כן.
- סלע: זה אני.

- איתן: כן.
- סלע: משהו השתבש. אני חושב שהם עלו עליו. לפני שעה וחצי. לא ברור מה איתו.
- (פאוזזה) שמעת אותי?
- איתן: כן. שמעתי.
- סלע: אשתו לידי.
- איתן: אני מבין. אתה בסדר?
- סלע: כן. בינתיים. (פאוזזה) מה אתה מציע?
- איתן: הסתלק משם. קח את המטוס הראשון, לא חשוב לאן, ונסה להגיע הנה כמה שיותר מהר.
- סלע: אתה בטוח?
- איתן: זאת פקודה.
- סלע: ומה איתם?
- איתן: אנחנו נדאג להם. אתה תדאג לעצמך.
- סלע: אולי אני לוקח אותה איתי?
- איתן: אל תסתבך. שמעת?
- סלע: הוא יודע מה הוא צריך לעשות?
- איתן: כן.

חושך על איתן. סלע טורק את השפופרת וחוזר אל אן.

- אן: (קמה לקראתו) הכל בסדר?
- סלע: אל תדאגי, אנחנו לא נפקיר אתכם. אני אלך לטפל בכמה עניינים. חכי כאן עד חצות. אל תצאי ואל תטלפני. בחצות תחזרי הביתה. יכול להיות שהוא יהיה בבית. הוא כבר יודע מה לעשות.
- אן: ואם הוא לא יחזור?
- סלע: אני אתקשר אלייך שוב בחצות. אם הוא לא יחזור, אני אתן לך הוראות חדשות.
- הבנת?
- אן: כן.

סלע: את מעדיפה לבוא איתי?
 אן: לאן?
 סלע: למקום יותר בטוח.
 אן: אני לא יכולה לעזוב אותו...
 סלע: (לוחץ את ידה) להתראות. (לקהל) יכולתי לקחת אותה איתי. אולי הייתי צריך להתעקש יותר. אבל הבטיחו לי שימלטו אותה, והאמנתי. מאז לא נפגשתי איתה. עקבתי מרחוק אחרי מה שקרה לה בארץ. הפעלתי את הקשרים שלי למענה. רציתי לעשות יותר, אבל התבקשתי בכל תוקף להתרחק ממנה... (יוצא)

תמונה 24

בית פולארד. נכנסים דג'נובה, פולארד ושני בלשים.

דג'נובה: אם יתברר לי שנסיית להרוויח זמן, כדי שהשותפים שלך יספיקו לברוח, תמצא את עצמך על כסא חשמלי. שב. (ג'יי יושב)
 בלש א': תראה מה הוא החביא מתחת למזרן. המורדים באפגניסטן צריכים צילומים של נמל לטקיה בסוריה?
 דג'נובה: אנחנו יודעים שאתה לא מעביר את זה להם.
 ג'יי: זה מה שה-CIA ביקש ממני.
 דג'נובה: אשתך תחת מעקב, פולארד. היא תיעצר תוך כמה רגעים. היא והשותפים שלה. אתה רוצה שנוציא את התשובות ממנה? מהם?
 ג'יי: העברתי את החומר באמצעות ה-CIA לידי המורדים באפגניסטן.
 דג'נובה: אל תשקר...

נכנסת בלש ב' בידה מזוודה.

בלש ב': אשתך השאירה את זה אצל השכנים.

היא פותחת את המזוודה. מתגלים המסמכים שהסתירה אן.

דג'נובה: אשתך ניסתה להעלים ראיות, פולארד. רק על זה היא תקבל עשר שנים.

בלש א': אלה המתנות שאמרת לה להביא לאורחים?

ג'יי: האזנתם לשיחה שלי עם אשתי בלי רשות מבית המשפט.

דג'נובה: אני מציע לך לא להתחכם. אלא אם אתה מתעקש לשבת כפות כל הלילה מול

מנורה מכוונת לעיניים שלך. לא תישן. לא תשתה. לא תאכל. תשתין ותחרבן

במכנסיים.

ג'יי: אני אדבר רק בנוכחות עורך דין.

נכנסת אן. ממהרת אל ג'יי ומחבקת אותו.

אן: ג'יי...

דג'נובה: איך הייתה הפגישה עם הקקטוס?

אן: איזו פגישה? הייתי רק ב...

ג'יי: (קוטע אותה) היא תדבר רק בנוכחות עורך דין.

הטלפון מצלצל. אור עולה על אל"מ סלע, העומד בתא טלפון ציבורי. אן ממהרת,

מקדימה את בלש א' ומרימה את השפופרת.

אן: הלו?

סלע: הכל בסדר?

אן: לא. (טורקת)

דג'נובה: מי זה היה?

אן: טעות במספר.

דג'נובה: זה היה המפעיל שלך.

אן: אני אומרת לך שזאת הייתה טעות במספר.

דג'נובה: אני מציע לך לומר את האמת. האנשים שלנו כבר בדרך אל הטלפון ההוא.

ג'יי: עזבו אותה.

דג'נובה: מה התכוונת לעשות במזוודה?

אן: אני...

ג'יי: היא תדבר רק בנוכחות עורך דין.

דג'נובה: בסדר גמור. **(לבלש א')** קח אותם לחדר השינה. שיזיעו מקצת. שיפתחו את הארונות. את המגירות. יוציאו את השמיכות והכריות. חפשו גם בתוך המזרן. מחר בבוקר נעשה לכם בדיקת פוליגרף.

בלש א' מוציא את אן וג'יי לפרוזדור.

בלש ב': אתה לא עוצר אותם?

דג'נובה: עוד מעט הם יתחילו לעשות טעויות. עד הבוקר הם יוליכו אותנו למפעילים שלהם.

תמונה 25

אל"מ סלע בתא הטלפון הציבורי.

סלע: מה זאת אומרת אין טיסות? אני צריך להיות בעוד שעתיים בניו יורק... זה לא ערפל, גברתי. יש קצת עננים. זה הכל. כבר טסתי בעצמי בתנאים הרבה יותר קשים... אני מוכן לשכור מטוס קל ולהטיס אותו בעצמי... **(בכעס)** תודה רבה. **(טורק ומחייג שוב)** ערב טוב. אני צריך מונית לניו יורק... אני מוכן לשלם כפליים מן התעריף... אין קרח. אין שלג. רק ערפל... אם תשכנע אותו, אני אשלם גם לך... מגרש מכוניות משומשות? הוא פתוח? ... תודה.

סלע טורק. נוטל את מזוודתו ויוצא.

תמונה 26

רחוב בווינגטון. ארבע בבוקר. גשם וערפל. אן וג'יי ממתינים ליד טלפון ציבורי.

- ג'יי: הכל בסדר. הכל לפי התוכנית. הם תכף יגיעו.
 אן: כבר ארבע.
 ג'יי: עוד רגע ייגש אלינו מישו ויגיד לנו מה לעשות. הם לא יפקירו אותנו. **(מחבק אותה)** אין מה לדאוג. הסיוט הזה יגמר עוד כמה שעות. הם מומחים במילוט.
 אן: אני כבר לא בטוחה.
 ג'יי: זאת התוכנית.
 אן: אולי הוא רצה להספיק לברוח?
 ג'יי: מי?
 אן: לכן הוא אמר לי לחכות שם עד חצות.
 ג'יי: הקולונל? הוא ודאי לא יפקיר אותנו.
 אן: אולי נשכור מכונית. נחליף אותה באטלנטה.
 ג'יי: מה פתאום.
 אן: נחליף עוד פעם ביוסטון. מחרתיים נגיע למקסיקו...
 ג'יי: לישראלים יש שיטות מילוט יותר מתוחכמות. הם תכף יבואו.
 אן: ואם לא?
 ג'יי: הם לא נתנו לי סתם הוראות. יש להם תוכנית. אנחנו צריכים לעשות מה שאמרו לנו.
 אן: איזה תוכנית יש להם?
 ג'יי: אני לא יודע. הם אמרו לחכות ואנחנו נחכה. **(מבחין בעובר אורח)** הלו...
(האיש נעלם) אסור לנהוג בפזיזות. אם נברח בעצמנו, הם לא ידעו איפה אנחנו. קצת סבלנות. זה הכל. אין מה לפחד.

הוא מחבק אותה. לפתע מתקרבת מכונית שאורותיה מסנוורים את שניהם

ג'יי: הנה הם...

המכונית מתקרבת אליהם בצורה מסוכנת. הם נרתעים בבהלה. המכונית נעלמת.

- אן: אולי זה ה-FBI? אולי זה הישראלים?
 ג'יי: שטויות.
 אן: אולי הם אמרו לנו לעמוד ברחוב בארבע בבוקר כדי לדרוס אותנו?
 ג'יי: זה סתם נהג שיכור.
 אן: הם מפחדים שנפתח את הפה.
 ג'יי: זה בסך הכל חוליגאן מטומטם.
 אן: **(ביאוש)** די, ג'יי. תפקח את העיניים שלך. הם ברחו.
 ג'יי: הם לא ברחו. יכול להיות שקרתה תקלה. תני לי כמה מטבעות.

היא נותנת לו. הוא נכנס אל הטלפון הציבורי. אור על חדר הביטחון בשגרירות ישראל בווינגטון. הקב"ט ועוזרתו משחקים שש-בש. הטלפון לידם מצלצל.

- קב"ט: **(עונה)** שגרירות ישראל, ערב טוב.
 ג'יי: זה קצין הביטחון?
 קב"ט: מדבר.
 ג'יי: אפשר לדבר עם נציג המוסד, בבקשה.
 קב"ט: אין כאן דבר כזה.
 ג'יי: אני יכול לדבר עם הנספח לענייני מדע?
 קב"ט: הוא איננו עכשיו.
 ג'יי: אז תחפש אותו. אני עובד בשביל המוסד. זה דחוף. ה-FBI עוקבים אחרי.
 קב"ט: **(לעוזרת)** עוד משוגע שאומר שהוא עובד בשביל המוסד. **(לג'יי)** מה בדיוק אתה עושה בשביל המוסד?
 ג'יי: אני עובד בשבילם.
 קב"ט: **(לעוזרת)** בטח איזה מסכן שהראש שלו נדפק בווייטנאם. **(לג'יי)** תראה, אין לי קו חוץ עכשיו. אני לא יכול לטלפן מכאן לשום מקום. תבוא בבוקר.

ג'יי: בבוקר?
 קב"ט: אל תדאג. אנחנו לא ניתן ל-FBI לגעת במי שעובד בשבילנו.
 ג'יי: באיזו שעה?
 קב"ט: בעשר.
 ג'יי: תודה. נגיע בעשר. (טורק)
 ג'יי: (לאן) קבעתי איתם מחר בעשר. אנחנו צריכים להתחמק מהמעקב ולהגיע לשגרירות. (חשכה)

תמונה 27

משרדי הלשכה לקשרי מדע בתל אביב. איתן יושב ליד שולחנו. אל"מ סלע נכנס.

סלע: בשבילי הוא כמו טייס שהופל מעבר לגבול. הוא מחפש מחסה בוואדיות, בנקיקים, במערות, מתחת לאדמה. אין לו אפילו אקדח ביד. הסוכנים של ה-FBI הולכים וסוגרים עליו. הוא מזיע מפחד. הוא לא מסוגל לחשוב.
 איתן: אני עושה מה שאפשר. (בטלפון) תני לי את לשכת ראש הממשלה
 סלע: אתה בטח מתפלל עכשיו שהוא יעשה לנו טובה ויתקע לעצמו כדור בראש.
 איתן: אני מקווה מאד שהוא לא יעשה את זה. (בטלפון) אני צריך אותו דחוף... אז תני לי את המזכיר הצבאי.
 סלע: לולא האמנתי שתחליץ אותו, לא הייתי בורח.
 איתן: אני מנסה לחלץ אותו.
 סלע: איך?
 איתן: אתה לא צריך לדעת. יש לי תוכנית. היא לא פשוטה. היא כרוכה בסיכונים. צריך להחליט שאנחנו יכולים לקחת סיכונים כאלה.
 סלע: אבל מהם דרשת לקחת סיכונים.
 איתן: הם היו מודעים לאפשרות שישלמו מחיר. במקרה הגרוע הם יקבלו שלוש ארבע שנים. בעוד שנה שנתיים תהיה עסקת חליפין. זה לא כל כך נורא.
 סלע: זאת אומרת שאין לך תוכנית מילוט.

- איתן: אם ראש הממשלה יאשר, אני אמלט אותם. זאת לא החלטה פשוטה. יכול להיות שאם נמלט אותם, נחמיר את המצב שלהם.
- סלע: איך?
- איתן: האמריקאים עלולים ללחוץ עלינו, וניאלץ להחזיר אותם.
- סלע: האמריקאים לא יודעים שהוא עובד בשבילנו.
- איתן: הם עלולים לגלות את זה בכל רגע.
- סלע: אם לא נמלט אותו עכשיו הוא ילך לשגרירות, ואי אפשר יהיה עוד להכחיש את זה.
- איתן: תמיד אפשר להכחיש. אין לו שום הוכחה.
- סלע: אני רואה שכבר החלטת.
- איתן: לא החלטתי. נתתי נתונים למי שצריך להחליט. ואל תבוא בטענות. גם לך יש חלק במה שקרה כאן.

נכנס סם.

- סם: לך עכשיו אל ראש הממשלה שלך ותגיד לו שיתקשר לבית הלבן. למזכיר המדינה. למזכיר ההגנה. לראש ה-CIA. שיסביר להם מה קרה. איך זה קרה. למה זה קרה. תגיד לו, ותתפטר. (לסלע) גם אתה.
- איתן: אני אחשוב על זה.
- סם: ותשביתו את כל האיקסים שהפעילו את פולארד, ותחזירו לפנטגון כל מה שהוא נתן לכם. אל תשחקו איתם יותר משחקים כאלה. הם לא אוהבים שמרמים אותם פעם אחת. אבל אם מרמים אותם פעמיים הם נעשים נקמניים מאד.
- איתן: בסדר. תודה.
- סם: ואם גם תתנצלו יפה, אולי שני האומללים האלה ישתחררו כשהם עוד בחיים.
- איתן: הבנתי. תודה רבה.
- סם: אדוני הנכבד, קום ולך אליו. לפני שאני משתכנע שאתה מרמה גם אותי. שאתה לא מנסה להציל אותם, אלא את הראש והטוכעס שלך. אונטרוואלט.

איתן: **(בכעס)** אני לא מוכן לשמוע ממך האשמות כאלה. יש חמישה מיליון יהודים בארץ הזאת שאני צריך לחשוב עליהם. מי אתם בכלל שתטיפו לנו מוסר? אתם סייעתם פעם לאיזה יהודי שניסה להציל את החיים שלו? שישה מיליון יהודים נספו באירופה, ולא נקפתם אצבע למענם. שלושה מיליון יהודים היו כאן בסכנת השמדה ערב מלחמת ששת הימים. אתם לא ניסיתם אפילו לשכנע את אמריקה להתערב. הפרוטות העלובות שאתם משליכים לעברנו, לא עושות אתכם מוסריים יותר.

תמונה 28

חצר הכניסה לשגרירות ישראל בווינגטון. נשמעת מכונית דוהרת, ומכוניות משטרה צופרות הרודפות אחריה. המכונית הראשונה עוצרת. דלתותיה נפתחות ונטרקות. מכוניות המשטרה עוצרות אחריה. הקב"ט ועוזרתו נכנסים, אקדחיהם שלופים.

קב"ט: עצור! ידיים למעלה! שניכם! מה אתם מתפרצים ככה?! לא ראתם את המחסום?! כמעט שברתם אותו! בואו הנה. בלי חוכמות.
עוזרת: אולי יש להם מטענים בתיקים.
קב"ט: עצרו. הניחו את התיקים על הרצפה.

ג'יי ואן נכנסים. הם מניחים את תיקיהם על הרצפה, ומרימים את ידיהם.

ג'יי: אל תירו. אנחנו יהודים. אנחנו מבקשים מקלט מדיני. שמי ג'ונתן פולארד. זוהי אשתי, אן.

קב"ט: מה פתאום מקלט? מי רודף אחריכם?
ג'יי: ה-FBI. אני יכול להראות לך את הדרכונים שלנו. **(שולח יד לכיס)**
עוזרת: תרים את הידיים!

אור על הלשכה לקשרי מדע.

איתן: **(לסלע)** אני מוכן לשאת בכל האחריות. אני מוכן להודות שהפעלתי אותו על דעת עצמי. שאף אחד במוסד לא ידע. ושאף אחד בממשלה לא ידע. אני לא חושב על עצמי ועל המחיר שאשלם. ולמרות שאני לא עשוי מאבן, אני גם לא חושב על שני האומללים האלה שישלמו מחיר הרבה יותר גבוה ממני. אני עוסק עכשיו בעיקר. והעיקר הוא למזער את הנזק. אמריקה היא המשענת היחידה שלנו. אסור לנו לאבד אותה. מחר תפרוץ מלחמה, ולא נקבל התראות. טילים ינחתו בכל הערים שלנו. עשרות אלפים יהרגו. נזדקק לתמיכה פוליטית. נזדקק לסיוע צבאי. לרכבת אווירית. אתה מוכן לסכן את כל זה בשביל פולארד אחד?

בינתיים בודק הקב"ט את דרכוניהם של אן וג'יי.

ג'יי: אני רוצה לדבר עם הנציג של המוסד, או עם הנספח המדעי. הם מכירים אותי.
 קב"ט: זה אתה שצלצלת בלילה?
 ג'יי: כן.
 קב"ט: הבנתי. בואו תיכנסו. תשתו משהו.
 איתן: **(בטלפון)** אדוני השר, הם הגיעו לשגרירות... כן, כן. כמו שחשבנו... **(לקב"ט)** סלק אותם!
 קב"ט: לסלק אותם?
 איתן: מיד!
 קב"ט: הם יהודים. הם מבקשים מקלט. ה-FBI מחכים להם בחוץ.
 איתן: סלק אותם.
 קב"ט: **(לאן וג'יי)** אני מצטער. הייתה אי הבנה. אני מבקש שתצאו החוצה.
 אן: יעצרו אותנו.
 קב"ט: אלה הנהלים.
 ג'יי: תברר קודם מי אני ומה עשיתי בשבילכם!
 קב"ט: אל תכריחו אותי לגרש אתכם בכוח.
 אן: הם יירו בנו. יהרגו אותנו.

ג'יי: אמרתי לך בשביל מי עבדתי. תן לי לטלפן אל המפעיל שלי.

קב"ט: אני נורא מצטער.

אן: טלפון אחד.

ג'יי: אנחנו יהודים. השגרירות היא שטח ישראלי ריבוני.

שניהם מתיישבים על הרצפה.

סם: (לקהל) התמונה הזאת אינה פיקציה. היא אינה פרי דמיונו של המחבר. היא לא

תיעלם יחד איתנו אל בין דפיו המקומטים של המחזה. אן וג'ונתן פולארד הם

נפשות חיות. הם בשר ודם. הם אינם פיקציה, והחיים שלהם אינם פיקציה.

הקב"ט מהסס.

איתן: סלק אותו משם בכוח!

אן: אנחנו לא מבקשים טובות! אתם חייבים לנו את החיים שלנו!

איתן: (לקב"ט) סלק אותם מיד!

ג'יי: דבר עם הנציג של המוסד. מילה אחת מפיו יכולה להציל אותנו.

קב"ט: (לאיתן) תגיד לי מה לעשות!

איתן: אמרתי לך!

קב"ט: אין ברירה. צאו בבקשה החוצה.

ג'יי: עשינו כל כך הרבה בשבילכם.

אן: עד היום האחרון שלכם תזכרו אותנו עומדים כאן.

ג'יי: אתם דנים אותנו למוות.

קב"ט: החוצה...

הקב"ט ועוזרתו גוררים את ג'יי ואן אל מחוץ לשגרירות. חשכה. אור על ג'יי בבית

הסוהר.

ג'יי: **(לקהל)** בזמן האחרון חוזר אלי מדי לילה אותו החלום. מדי לילה. בית הורי. סאות-בנד אינדיאנה. טקס ברית המילה שלי. אני עטוף בסדין לבן. שרוע על מיטה רחבה. אבא עומד לצידו. אימא מלטפת אותי. אני שומע את בני המשפחה מפטפטים, צוחקים. ופתאום אני רואה את המוהל. איש גבוה. זקן שחור. עיניים גדולות טובות. הוא מתקרב אלי. מטיף טיפת יין על שפתי. מסיר ממני את הסדין, נוטל בידו סכין גדולה, ומניף אותה באוויר. שקט בחדר. כולם מסתכלים בי. מחכים לכריתת הברית. אבל לפתע אני מבחין בהיסוס בעיניו של המוהל. הוא נרתע לאחור כאילו ראה בהן משהו נורא. משהו מבעית. ידו קופאת באוויר. הסכין נשמט בצלצול לרצפה. הוא מפנה אלי את גבו ונעלם...

סוף